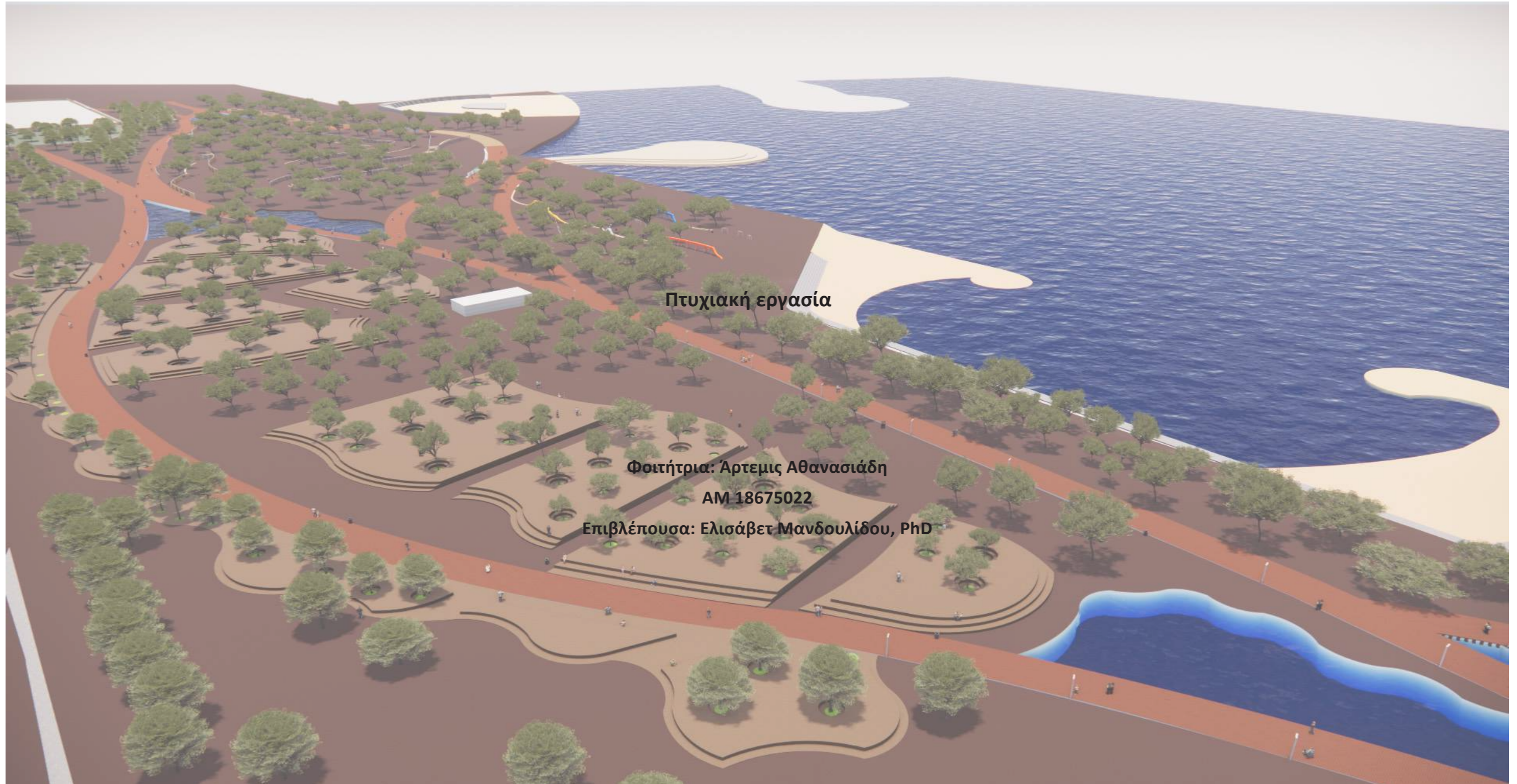

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΤΕΧΝΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ

Πτυχιακή εργασία

Φοιτήτρια: Άρτεμις Αθανασιάδη

ΑΜ 18675022

Επιβλέπουσα: Ελισάβετ Μανδουλίδου, PhD

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΤΕΧΝΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ

«Η εργασία εκπονήθηκε στο πλαίσιο των απαιτήσεων του προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών για τη λήψη του πτυχίου του Τμήματος Εσωτερικής Αρχιτεκτονικής του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής.

Επιβλέπουσα Καθηγήτρια:

ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΜΑΝΔΟΥΛΙΔΟΥ

Εξεταστική επιτροπή:

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΟΥΡΝΑΤΗΣ

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΓΙΑΝΝΟΥΔΗΣ

Πνευματικά δικαιώματα

Copyright © ARTEMIS ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗ, 2023.

Η έγκριση της πτυχιακής εργασίας από το Τμήμα Εσωτερικής Αρχιτεκτονικής του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής δεν δηλώνει απαραίτητα την αποδοχή των απόψεων της συγγραφέα. ”

Υπεύθυνη δήλωση

“ Βεβαιώνω ότι είμαι η συγγραφέας αυτής της πτυχιακής εργασίας και ότι κάθε βοήθεια που προσφέρθηκε στην εκπόνησή της αναγνωρίζεται και αναφέρεται στο κείμενο. Επιπλέον, αναφέρονται όλες οι βιβλιογραφικές πηγές που αξιοποιήθηκαν, πρωτογενείς και δευτερογενείς, είτε η συμβολή τους παρατίθεται επακριβώς ως απόσπασμα είτε ως παράφραση. ”

Η συγγραφέας
της εργασίας

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΤΕΧΝΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ

Ανάπλαση παραλιακού μετώπου Αγίου Κοσμά Ελληνικού:
Βιώσιμη και τεχνολογική προσέγγιση σχεδιασμού χώρων αθλητισμού και αναψυχής για όλους.

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Ανάπλαση παραλιακού μετώπου Αγίου Κοσμά Ελληνικού:
Βιώσιμη και τεχνολογική προσέγγιση σχεδιασμού χώρων αθλητισμού και αναψυχής για όλους.

ΑΡΤΕΜΙΣ ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗ
Α.Μ. 18675022

Επιβλέπουσα: Ελισάβετ Μανδουλίδου

ΑΘΗΝΑ, ΙΟΥΛΙΟΣ 2023

UNIVERSITY OF WEST ATTICA
SCHOOL OF APPLIED ARTS & CULTURE
DEPARTMENT OF INTERIOR ARCHITECTURE

Redevelopment of Agios Kosmas Hellinikon sea front:
Sustainable and technological approach to planning sports and leisure spaces for all.

A report submitted as partial fulfillment of the
requirements for the degree of Bachelor

ARTEMIS ATHANASIADI
R.N. 18675022

Supervisor: Mandoulidou Elisavet

“The document was prepared in
framework of the requirements of the undergraduate study program to receive the degree from the
Department of Interior Architecture of the University of West Attica.

ATHENS, JULY 2023

Copyright Copyright © ARTEMIS ATHANASIADI, 2023

The approval of the thesis by the Interior Architecture Department of the University of Western Attica does not necessarily indicate acceptance of its views author.”

I certify that I am the author of this thesis and that any help contributed to its preparation is acknowledged and referenced in the text. In addition, they are listed all bibliographic sources used, primary and secondary, or their contribution quoted exactly as a quotation or paraphrase.

Περίληψη

Στόχος της εργασίας είναι η ανάπτυξη του παραλιακού μετώπου του Αγίου Κοσμά στο Ελληνικό, ώστε να δημιουργηθεί ένας δημόσιος ανοιχτός χώρος στον οποίο οι άνθρωποι θα μπορούν να αλληλοεπιδρούν και να απολαμβάνουν το φυσικό περιβάλλον. Θα απευθύνεται σε όλες τις κοινωνικές ομάδες και ηλικίες μέσα από αθλητικές, ψυχαγωγικές και πολιτιστικές εγκαταστάσεις.

Ο σχεδιασμός της παραλιακής ζώνης προσεγγίζεται με γνώμονα την βιωσιμότητα και βασίζεται σε σύγχρονες σχεδιαστικές εφαρμογές οι οποίες σέβονται και αναδεικνύουν το φυσικό περιβάλλον, δημιουργώντας άνεση, ασφάλεια και προσβασιμότητα στον πολίτη.

Ο σχεδιασμός περιλαμβάνει αθλητικές εγκαταστάσεις για ομαδικές και ατομικές δράσεις, χώρους αναψυχής και ψυχαγωγίας, χώρους πολιτιστικών δράσεων και χώρους διάδρασης και χρήσεις τεχνολογιών.

Λέξεις κλειδιά

Αρχιτεκτονική τοπίου, Δημόσιος χώρος, ελεύθεροι χώροι, συμπερίληψη κοινωνικών ομάδων, κοινωνική δραστηριότητα, αθλητισμός, πολιτισμός

Abstract

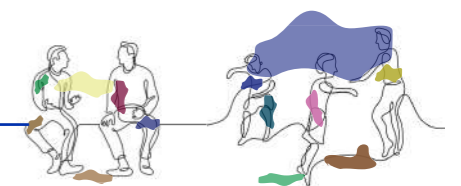
The aim of this report is the redevelopment of the seafront of Agios Kosmas in Elliniko, in order to create a public open space where people can interact and enjoy the natural environment. It will appeal to all social groups and ages through sports, entertainment and cultural facilities.

The design of the coastal zone is approached with sustainability in mind and is based on modern design applications that respect and highlight the natural environment, creating comfort, safety and accessibility for the citizen.

The design includes sports facilities for group and individual actions, recreation and entertainment areas, cultural action areas and interaction areas and uses of technologies.

Key words

Landscape architecture, Public space, open spaces, inclusion of social groups, social activity, sports, culture

Εισαγωγή

Η πτυχιακή εργασία βασίζεται στην ερευνητική εργασία της διάλεξής μου με τίτλο “ΕΠΑΝΑΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΑΣΤΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΠΙΟΥ: ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΙ ΧΩΡΟΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΕΩΝ”, η οποία στόχο έχει τον εντοπισμό των παθογενειών της κοινωνίας και των συνεπειών τους στον αστικό δημόσιο χώρο.

Οι ελεύθεροι φυσικοί χώροι λόγω της αστυφιλίας μειώνονται και έτσι το μικροκλίμα των αστικών περιοχών υποβαθμίζεται. Αποτελεί λοιπόν αναγκαιότητα, η σύγχρονη αρχιτεκτονική να προτείνει λύσεις ανασχεδιασμού για τις πόλεις προκειμένου να δημιουργηθούν χώροι οι οποίοι θα δίνουν τη δυνατότητα στους πολίτες να αλληλεπιδρούν μεταξύ τους. Η ισορροπία στην κοινότητα σε κοινωνικό, οικονομικό και περιβαλλοντικό υπόβαθρο διασφαλίζεται μέσα από τη δημιουργία μεικτών “γειτονιών” οι οποίες θα διέπονται από τις αρχές της βιωσιμότητας και της αξιοποίησης της τεχνολογίας στο αστικό τοπίο. Για να επιτευχθεί η αναζωογόνηση των πόλεων και των ελεύθερων χώρων, τα φυσικά και τεχνολογικά στοιχεία οφείλουν να αξιοποιηθούν στον σχεδιασμό.

Τα πάρκα και οι χώροι πρασίνου είναι ελεύθεροι χώροι στον αστικό ιστό και έχουν κοινωνικό, περιβαλλοντικό, οικονομικό, εκπαιδευτικό, ψυχαγωγικό ρόλο και συμβολή στην κοινωνική ζωή. Οι ανάγκες της καθημερινότητας των πολιτών στις αστικές περιοχές ορίζουν τα πάρκα και τους υπαίθριους χώρους ως βασικό στοιχείο και χώρο ζωής για την αστική επιβίωση. Παράλληλα, η ανάπτυξη του αστικού πρασίνου αποτελεί στρατηγικό στόχο για τη δημιουργία ανθρώπινων πόλεων μέσα από μία βιώσιμη και αειφόρο ανάπτυξη. Τα πάρκα πλέον, στη σύγχρονη πόλη αποτελούν λειτουργική και κοινωνική αναγκαιότητα και αποκτούν ζωτικούς ρόλους και λειτουργίες πέρα από τον εξωραϊστικό τους χαρακτήρα.

Στα περιβαλλοντικά οφέλη των πάρκων, εντάσσεται ο περιορισμός της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και του θορύβου, η βελτίωση του μικροκλίματος, ο εμπλουτισμός του υδροφόρου ορίζοντα και των εδαφών και η προστασία της βιοποικιλότητας. Αξιοσημείωτη είναι η συμβολή των πάρκων στην διαχείριση των συνεπειών ακραίων φαινομένων (ισχυρές βροχοπτώσεις) και της υποβάθμισης φυσικών πόρων και υποδομών μέσα από φυσικές, χημικές ή βιολογικές διεργασίες.

Τα κοινωνικά και οικονομικά οφέλη που προσφέρουν οι χώροι αστικού πρασίνου, είναι ανεκτίμητα. Η βελτίωση της υγείας των πολιτών, η αναψυχή, η ψυχαγωγία, οι εκπαιδευτικές ευκαιρίες ακόμα και η παραγωγή υλικών αγαθών μέσα από την ανάπτυξη της αστικής γεωργίας είναι κάποια από αυτά τα οφέλη.

Οι σύγχρονες πόλεις έχουν κατά κανόνα μικρό αριθμό ελεύθερων χώρων που είναι άνισα κατανομημένοι στον αστικό ιστό. Ωστόσο είναι πολύ σημαντικό να δημιουργηθούν νέοι θύλακες πρασίνου, νέα πάρκα και άλση στα υπάρχοντα αστικά κενά. Η συντήρηση του πρασίνου και οι νέες φυτεύσεις δέντρων είναι ευθύνη των αρχών αλλά και του κάθε πολίτη

ώστε να συμβάλλουν στην ενίσχυση της δράσης για ένα καθαρό και υγιές περιβάλλον σε συνδυασμό και ως συνέχεια με το “ιδιωτικό” πράσινο των κατοικιών.

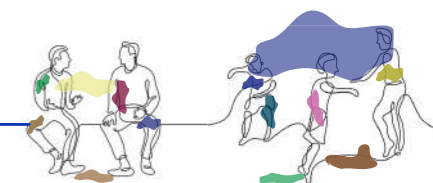
Είναι καταφανές ότι σε περιόδους κρίσεων η σωματική και ψυχική υγεία των πολιτών των μεγαλουπόλεων στηρίχτηκε από τους χώρους πρασίνου κυρίως λόγω της δωρεάν και εύκολης πρόσβασης από όλους τους πολίτες. Διάφορες έρευνες έδειξαν μείωση της κατάθλιψης, του άγχους, των καρδιοπαθειών και γενικά χαμηλότερη συχνότητα εμφάνισης ασθενειών σε άτομα που ζούσαν κοντά σε χώρους πρασίνου.

Υπάρχουν διάφορες μορφές - κατηγορίες πάρκων ανάλογα με τις δραστηριότητες που προσφέρουν και τις χρήσεις που συνδυάζουν. Συχνά μπορούμε να συναντήσουμε θεματικά πάρκα που δημιουργούνται ή από αναγκαστικές συνθήκες (ΟΑΚΑ) ή από ευχέρεια πολλών μικρών χώρων ή και μεγάλων εκτάσεων (Ίδρυμα στα Σταύρος Νιάρχος) με παιδικές χαρές, με πράσινο και περιπάτους, αθλητικά πάρκα, ελεύθερους χώρους διασκέδασης και εστίασης, ΑΜεΑ, δασικά, θαλάσσια, περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και άλλα.

Στη σημερινή εποχή οι ανάγκες των πολιτών στις αστικές περιοχές επιζητούν χώρους πρασίνου με όσο το δυνατόν περισσότερους συνδυασμούς δραστηριοτήτων και επιλογές. Αυτό εξυπηρετεί πολίτες διάφορων ηλικιών με διαφορετικά ενδιαφέροντα και πολιτισμικές καταβολές. Κάτι τέτοιο εξυπηρετεί φυσικά τις πόλεις με μικρούς ελεύθερους και άνισα κατανομημένους ελεύθερους χώρους.

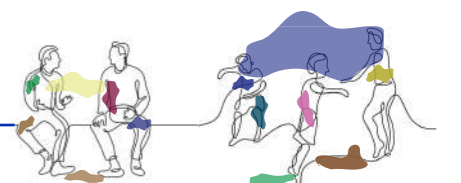
Η Αθήνα και τα νότια προάστια της είναι μία πυκνοδομημένη και πυκνοκατοικημένη πρωτεύουσα και οι ελεύθεροι χώροι δεν επαρκούν για τις ανάγκες των κατοίκων της. Η ανάγκη σχεδιασμού και δημιουργίας νέων πάρκων είναι επιτακτική. Η διαφαινόμενη εφικτή λύση είναι η διαμόρφωση και αξιοποίηση του παραλιακού μέτωπου που είναι σχετικά σε μικρή απόσταση από το κέντρο της πόλης με ένα ευρύ δίκτυο συγκοινωνιών και εύκολης πρόσβασης.

Στο παραλιακό μέτωπο της Αττικής στο Σαρωνικό υπάρχουν πολλές περιοχές που μπορούν να διαμορφωθούν και να αξιοποιηθούν ώστε να αποτελέσουν ένα παραθαλάσσιο πάρκο που θα εξυπηρετεί ένα μεγάλο μέρος του αστικού πληθυσμού. Η περιοχή του Αγίου Κοσμά είναι ένας χώρος με αρκετό πράσινο, αθλητικές εγκαταστάσεις, χώρους ελεύθερης άσκησης και θαλάσσιων και υποβρυχίων δράσεων. Συνδυάζει το πράσινο της φύσης με το γαλάζιο της θάλασσας.

Περιεχόμενα

Κεφάλαιο 1ο : Περιοχή μελέτης.....	4
- 1.1 Χαρτογράφηση Περιοχής.....	4
- 1.2 Φωτογραφικό Υλικό.....	8
Κεφάλαιο 2ο : Θεωρητική προσέγγιση του θέματος.....	10
- 2.1 Συμπερίληψη κοινωνικών ομάδων.....	11
- 2.2 Τεχνολογία.....	12
- 2.3 Βιωσιμότητα.....	13
Κεφάλαιο 3ο : Αναφορές.....	14
- 3.1 Χώροι ξεκούρασης.....	14
- 3.2 Χώροι Αναψυχής.....	19
- 3.3 Πολιτισμός.....	21
- 3.4 Τεχνολογία / Διαδραστικότητα.....	23
Κεφάλαιο 4ο : Project.....	25
- 4.1 Πρόταση Σχεδιασμού / Ανάλυση σχεδιαστικής προσέγγισης.....	25
- 4.2 Πρόταση Σχεδιασμού / Masterplan.....	27
- 4.3 Παραλία.....	29
- 4.4 Υπαίθρια όργανα / Skate Park.....	33
- 4.5 Αθλητισμός / Κύματα.....	36
- 4.6 Τεχνολογία / Αναψυκτήριο.....	40
- 4.7 Χώρος ξεκούρασης / Χώρος Παιχνιδιού.....	47
- 4.8 Πολιτισμός.....	54
Επίλογος.....	62
Βιβλιογραφικές Αναφορές - Πηγές.....	63

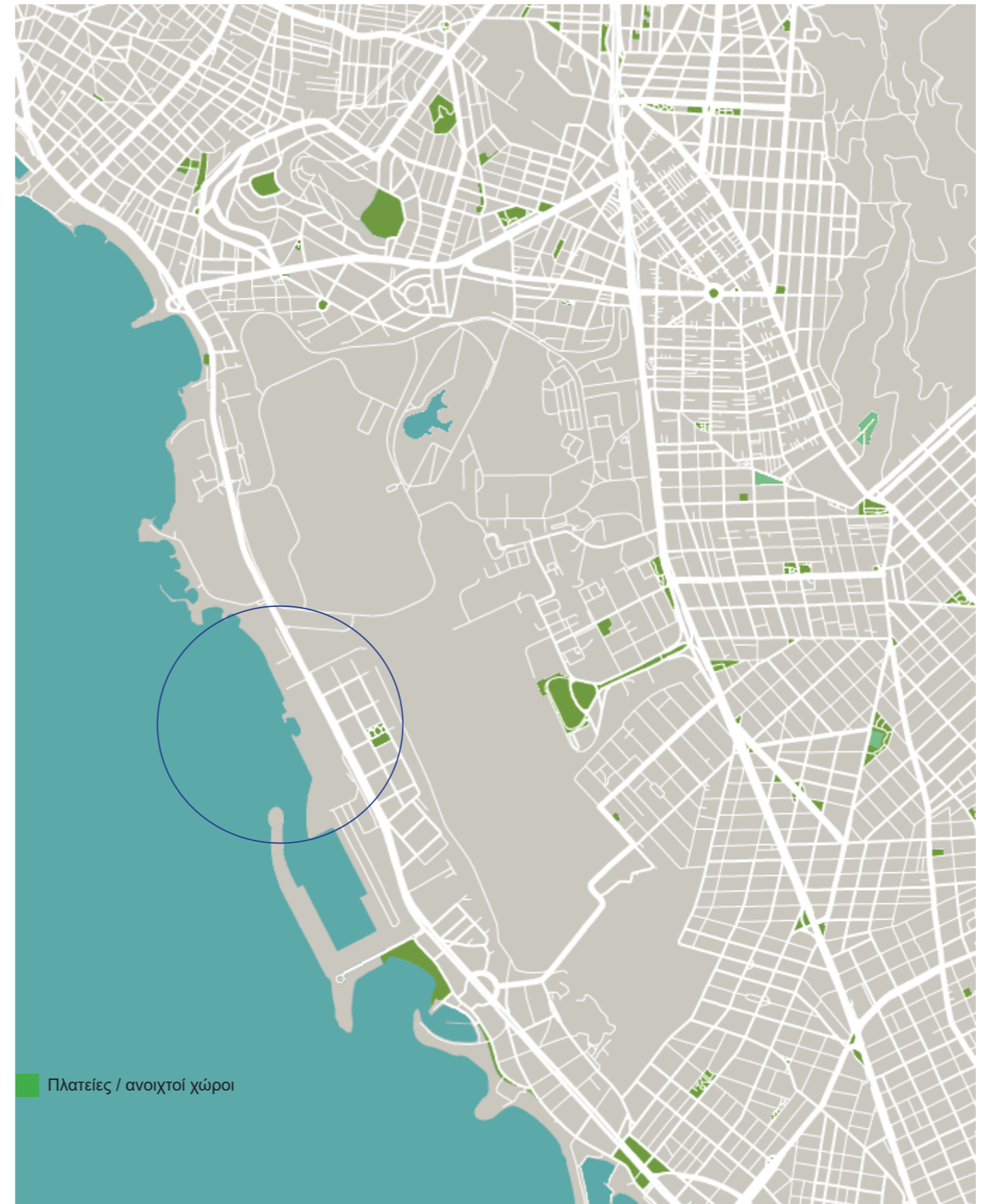

Κεφάλαιο 1ο : Περιοχή μελέτης

1.1 Χαρτογράφηση Περιοχής

Εικ. 1.1.1 Χάρτης Συγκοινωνιών

Εικ. 1.1.2 Χάρτης Πλατειών στην ευρύτερη περιοχή

1.1 Χαρτογράφηση Περιοχής

Εικ. 1.1.3 Συγκοινωνιακό δίκτυο περιοχής

Εικ. 1.1.4 Χάρτης ώχλησης

Κεφάλαιο 1ο : Περιοχή μελέτης

1.1 Χαρτογράφηση Περιοχής

Εικ. 1.1.5 Χάρτης χρήσεων γης

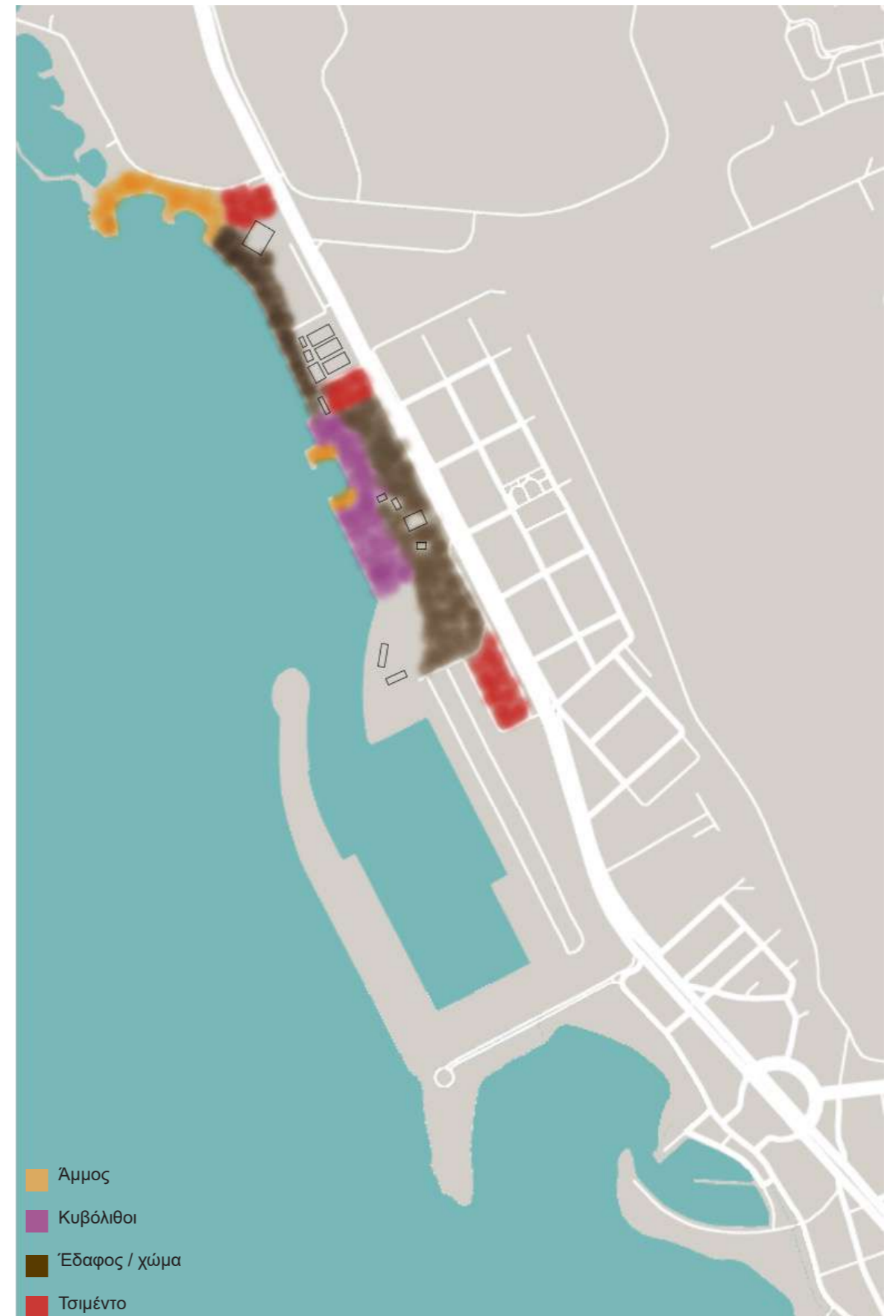

Εικ. 1.1.6 Χάρτης με όψεις περιοχής

1.1 Χαρτογράφηση Περιοχής

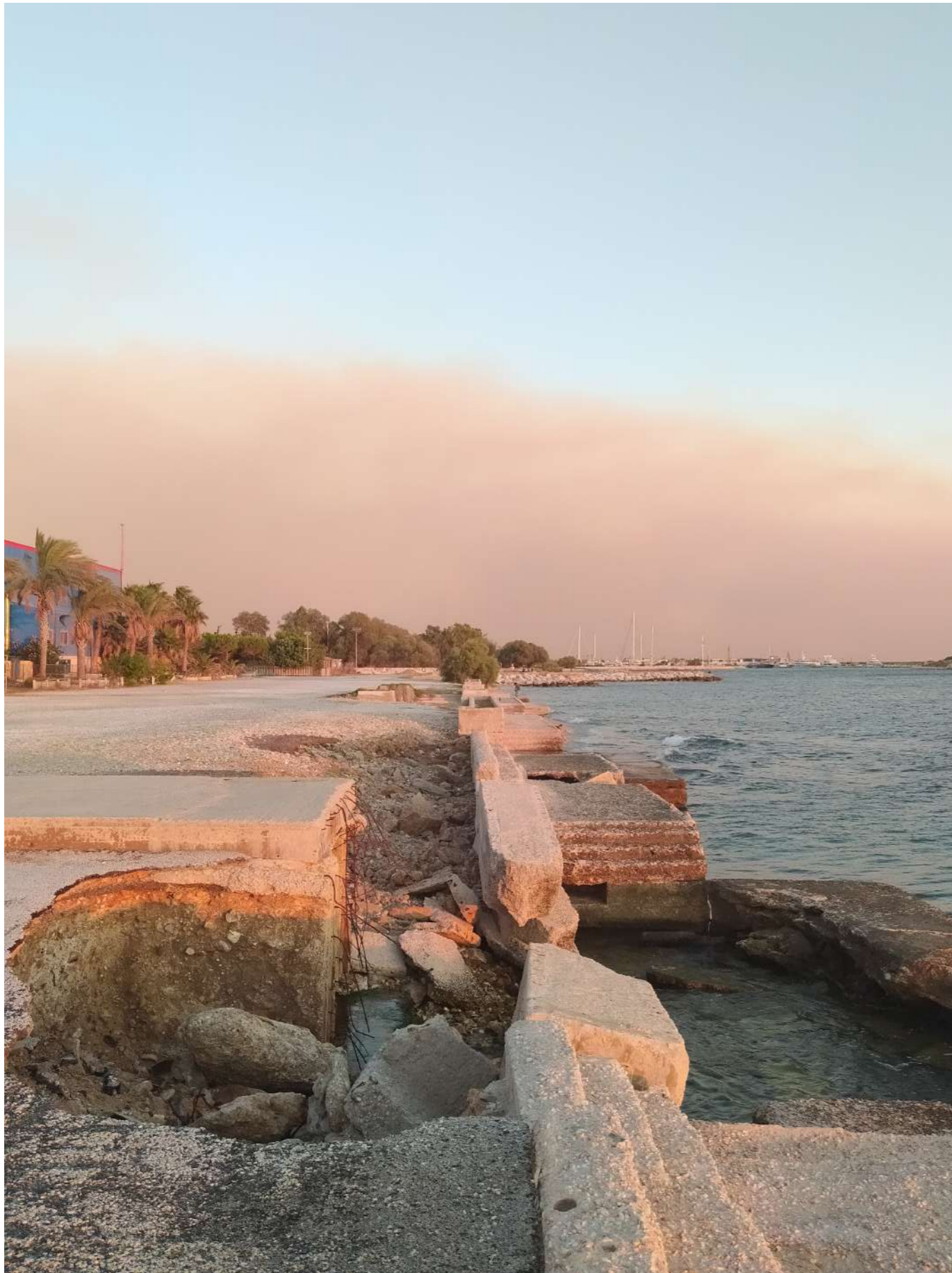
Εικ. 1.1.7 Είσοδοι / έξοδοι περιοχής

Εικ. 1.1.8 Χάρτης με υλικότητες

Κεφάλαιο 1ο : Περιοχή μελέτης

1.2 Φωτογραφικό υλικό

Εικ. 1.2.1

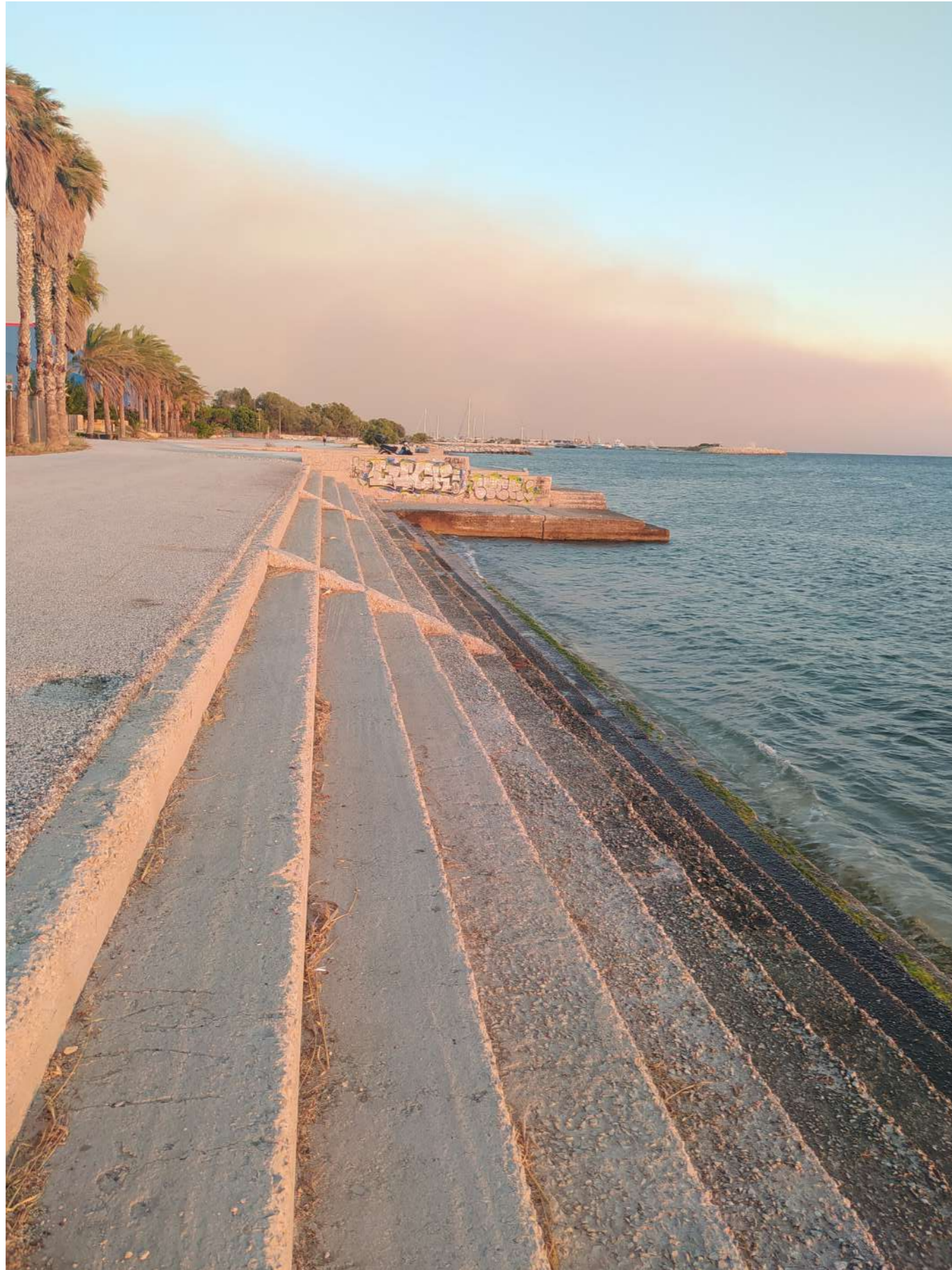
Εικ. 1.2.2

Εικ. 1.2.3

Κεφάλαιο 1ο : Περιοχή μελέτης

1.2 Φωτογραφικό υλικό

Εικ. 1.2.4

Εικ. 1.2.5

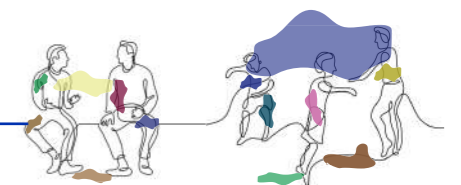
Εικ. 1.2.6

Κεφάλαιο 2ο Θεωρητική προσέγγιση του θέματος

Ο δημόσιος χώρος αποτελεί ένα κατώφλι ανάμεσα σε δύο κόσμους, στον ιδιωτικό και στο δημόσιο, που καθιστούν τη λειτουργία του σύνθετη και αμφίδρομη. Είναι μία χωρική καθώς και χρονική έννοια και αποτελεί ένα τρόπο κατανόησης του κοινωνικού χρόνου. Δημιουργεί χώρους οι οποίοι ενθαρρύνουν την κοινωνική αλληλεπίδραση και βοηθάνε ώστε να εκτυλίσσονται οι απαραίτητες, οι κοινωνικές και οι υπαίθριες δραστηριότητες (Gehl, 2011). Το κατώφλι λοιπόν, είναι μία συμβολική δυναμική έννοια καθώς και μία πλούσια και λειτουργική κοινωνική εμπειρία.

Ο πολυλειτουργικός δημόσιος χώρος είναι βιώσιμος όταν καλύπτει μεγάλη ποικιλία λειτουργιών και παρέχει χώρο για διαφορετικές ανάγκες και δραστηριότητες των πολιτών σε έναν τόπο αντί να καταλαμβάνει μία ευρύτερη περιοχή. Για να αξιοποιηθεί στο μέγιστο αυτό το δυναμικό, πρέπει να αναπτυχθούν και να αναζωογονηθούν οι υπάρχοντες δημόσιοι χώροι πριν αρχίσουν να χτίζονται νέες πράσινες τοποθεσίες. Ο επανασχεδιασμός και η αναδιάρθρωση των δημόσιων χώρων στον αστικό ιστό οφείλουν να σέβονται το ιστορικό, κοινωνικό, φυσικό και πολιτιστικό πλαίσιο στο οποίο θα τοποθετούνται παράλληλα με την προσέγγιση των σύγχρονων αρχιτεκτονικών λύσεων.

Αυτό θα υποστηρίξει σθεναρά μία αρμονική και ευημερούσα κοινωνία. Για να επιλεγεί μία τοποθεσία και να δημιουργηθεί ένας πολυλειτουργικός χώρος, ο οποίος αποτελεί ορόσημο της πόλης και θα προσφέρει στους πολίτες μία ζωή υψηλής ποιότητας, θα πρέπει να σχεδιαστεί συνολικά, να διαθέτει προσβασιμότητα, να ενθαρρύνει τη συνύπαρξη, να είναι κοινωνικά ζωντανή και να είναι ελκυστική για όλες τις κοινωνικές ομάδες. (Αθανασιάδη, 2023)

Κεφάλαιο 2ο Θεωρητική προσέγγιση του θέματος

2.1 Συμπερίληψη κοινωνικών ομάδων

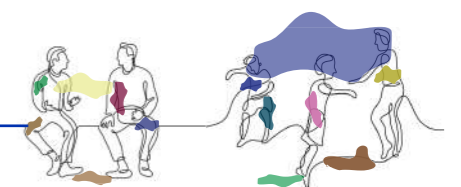
Οι δημόσιοι χώροι αναψυχής υποστηρίζουν τον ελεύθερο χρόνο των ανθρώπων, παρέχουν ευκαιρίες έκφρασης, προυποθέτουν ελευθερία, προσδίδουν εμπειρίες και συμβάλλουν θετικά στην ευημερία των ανθρώπων. Οι δραστηριότητες των ανθρώπων κατά τον ελεύθερο χρόνο τους δίνουν μία εικόνα για τις αντιλήψεις των ανθρώπων σε θέματα οικογένειας, θρησκείας, διαφορετικότητας, συμπερίληψης, κοινωνικής ένταξης, κανόνες και αξίες. Οι συναθροίσεις σε δημόσιους χώρους συμβάλλουν στην ποιότητα ζωής ως προς τα ψυχολογικά, κοινωνικά και σωματικά οφέλη.

Από λειτουργική άποψη, οι πλατείες, τα πάρκα και άλλοι πράσινοι ανοιχτοί χώροι εξυπηρετούν εξίσου τα κτίρια ιδιωτικής χρήσης και τα δημόσια κτίρια. Διευκολύνουν την ομαλή κυκλοφορία, προσφέρουν αξία για αναψυχή και διασκέδαση, ικανοποιούν όλες τις ηλικιακές ομάδες για αυτό οφείλουν να είναι ποικιλόμορφοι και καλά διατηρημένοι. Οι ελεύθεροι χώροι είναι δημόσια περιουσία για αυτό και οι διοικητικές αρχές έχουν την ευθύνη για τον σχεδιασμό, την κατασκευή, την επικοινωνία, την κατονομή των χώρων και την συντήρησή τους.

Η δίκαιη κατανομή χώρων στις πόλεις, οι μεικτές γειτονιές, η δομική ποιότητα, τα υψηλά πρότυπα σχεδίασης, η αναλογία δόμησης - ανοιχτών χώρων και χώρων πρασίνου, καθώς και η ομαλή μετάβαση από ιδιωτικούς σε δημόσιους χώρους διασφαλίζουν ισορροπία στην κοινότητα σε κοινωνικό, οικονομικό και περιβαλλοντικό υπόβαθρο και προυποθέτουν διεπιστημονική τεχνογνωσία υψηλού επιπέδου.

Οι δημόσιοι χώροι πρέπει να είναι μέρη που επιτρέπουν την άνεση, την ασφάλεια και όχι χώροι φόβου και αντιθέσεων. Οι σχέσεις μεταξύ των ανθρώπων και των τόπων είναι αμφίδρομες. Η αμοιβαιότητα και η αλληλεπίδραση μεταξύ ανθρώπων και τόπων είναι σημαντική τόσο στην ανθρωπογεωγραφία όσο και στην περιβαλλοντική ψυχολογία διότι οι άνθρωποι κατασκευάζουν μέρη και οι τόποι κατασκευάζουν ανθρώπους.

Από όλους τους τύπους του αστικού δημόσιου χώρου η πλατεία - ανοιχτός χώρος συνδέεται περισσότερο με τις αξίες της κοινωνίας. Θετικά παραδείγματα η αγορά, το φόρουμ, το πάρκο αλλά και αρνητικά όπως πολεμικές τελετουργίες ή δημόσιες εκτελέσεις. Η πόλη συνδέει το παρόν με το παρελθόν και το μέλλον και η διάταξη, τα ορόσημα και οι δημόσιοι χώροι της αποδίδουν την ξεχωριστή ταυτότητα σε κάθε μία (Αθανασιάδη, 2023).

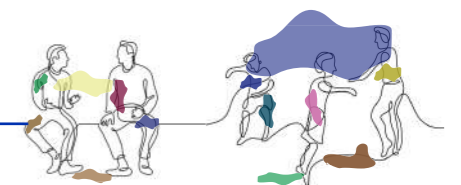

2.2 Τεχνολογία

Είναι φανερό λοιπόν, ότι οι υβριδικοί χώροι έχουν το πλεονέκτημα να στοχεύουν σε ευρύ φάσμα ομάδων ώστε να εμπλακούν και να αλληλεπιδράσουν συνδυάζοντας φυσικές και ψηφιακές πτυχές. Μετατρέπουν τον πολίτη από παθητικό παρατηρητή σε ενεργό συμμετέχοντα. Τέτοιες αστικές υβριδικές τεχνολογίες θα πρέπει να περιλαμβάνουν διάφορες προσαρμοστικές υπηρεσίες, όπως συνδεσιμότητα με ενσύρματα και ασύρματα δίκτυα, ενσωματωμένους αισθητήρες και έξυπνα υλικά.

Ακόμα, εφαρμογές που αφορούν μεταφορές (λεωφορεία, πλοήγηση), πληροφορίες για την ατμοσφαιρική και ηχητική ρύπανση της πόλης, φωτισμό και ηλιακούς δρόμους. Οι ψηφιακές τεχνολογίες συγχωνεύονται με τη συμβατική υλική αρχιτεκτονική για την παραγωγή πολυεπίπεδων διαδραστικών πλατφορμών μεταξύ ανθρώπου και υπολογιστή.

Ο υβριδικός αστικός χώρος συνδέει το υλικό περιβάλλον με τους ψηφιακούς χώρους καθώς και το παρελθόν με το παρόν αλλά και τους κοντινούς με τους απομακρυσμένους χώρους. Έτσι υπάρχει συσχέτιση, ενίσχυση, πολλαπλότητα και διαφοροποίηση. (Αθανασιάδη, 2023)

Κεφάλαιο 2ο Θεωρητική προσέγγιση του θέματος

2.3 Βιωσιμότητα

Στη δραματικά αυξανόμενη αστικοποίηση του κόσμου έχει μεγάλη σημασία πλέον η βιώσιμη ανάπτυξη, για αυτό σχεδιαστές και προγραμματιστές προσανατολίζονται στη βιώσιμη αστικοποίηση. Υπάρχουν νέες προσεγγίσεις ώστε να επιτευχθούν η αναζωογόνηση των πόλεων, η αποτελεσματική διαχείριση της ανάπτυξης που βελτιώνουν το φυσικό, οικονομικό και κοινωνικό περιβάλλον καθώς επίσης και στρατηγικές για τον σχεδιασμό και τη δημιουργία ζωντανών βιώσιμων κοινοτήτων.

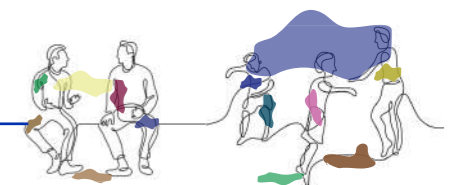
Ανάλογα προωθούνται νέες στρατηγικές διαχείρισης ανάπτυξης με οικονομικές αποδόσεις, δημιουργία βιώσιμων κοινοτήτων και διατήρηση υγιεινών οικοσυστημάτων. Αυτή η διαχείριση της αστικής ανάπτυξης έχει επίκεντρο την Έξυπνη Ανάπτυξη (smart growth).

Η λειτουργικότητα και η οργάνωση των φυσικών χώρων δεν πρέπει να περιορίζουν την ανθρώπινη κίνηση αλλά να ενθαρρύνουν τον αισθητηριακό προσανατολισμό, μη παραγκωνίζοντας το αισθητικό αποτέλεσμα.

Η ποιότητα της εμπειρίας των πολιτών στο ανανεωμένο πάρκο του Αγίου Κοσμά αυξάνεται σημαντικά διότι αξιοποιούνται διάφορα φυσικά στοιχεία: ο ήλιος, ο συνδυασμός σκιάς - φωτός, η θαλάσσια αύρα, η βλάστηση και τα δέντρα, το στοιχείο του νερού.

Στη δημιουργία ενός χώρου πρασίνου επιβάλλεται η διατήρηση της υπάρχουσας βλάστησης. Πρέπει να υπάρχει συνδυασμός των ανοιχτών δημόσιων πράσινων διαδρομών και των ιδιωτικών χώρων πρασίνου. Υποστηρικτικά το νερό της βροχής επιστρέφει στο έδαφος για να διατηρείται ο υδροφόρος ορίζοντας. Ιδανικά, οι δομημένες περιοχές με τις περιοχές πρασίνου θα έπρεπε να είναι σε παρόμοια έκταση.

Η βλάστηση βελτιώνει το αστικό μικροκλίμα, υποστηρίζει την βιοποικιλότητα και την περιβαλλοντική υγεία. Η παρουσία του νερού είναι δραστική και αναζωογονητική για ένα “ζωντανό” πράσινο στην πόλη. Εν κατακλείδι, το δομημένο αστικό περιβάλλον και το φυσικό περιβάλλον πρέπει να είναι ενοποιημένα και σε ισορροπία (Αθανασιάδη, 2023).

Urban Gallery At Hyperlane

Αρχιτέκτονες: ASPECT Studios
Τοποθεσία: Chengdu, Κίνα
Έτος: 2020

Στο Τσενγκτού της Κίνας σε μία Πανεπιστημιακή συνοικία δημιουργήθηκε ένας πολυεπίπεδος οργανικός γραμμικός χώρος σε εγκαταλελειμμένο πάρκινγκ.

Ένας ζωντανός χώρος διασκέδασης, κοινωνικής επικοινωνίας με ασφάλεια άνεση και προσβασιμότητα. Εκεί, το φυσικό περιβάλλον εντάσσεται στον σχεδιασμό και επιτρέπει την αλληλεπίδραση ανθρώπων και φύσης και συνδέεται με την οικονομική ζωή της πόλης.

Ο σχεδιασμός του χρησιμοποιεί μοντέρνα και διαφορετικά υλικά, φωτισμό και νερό και σε συνδυασμό με την πλούσια φύτευση δημιουργείται μία εντυπωσιακή θεατρική εμπειρία. (“Urban Gallery At Hyperlane”)

Εικ 3.1.1: <https://www.aspect-studios.com/projects/urban-gallery-at-hyperlane>

Εικ 3.1.2: <https://www.aspect-studios.com/projects/urban-gallery-at-hyperlane>

TETRIS-XO

Αρχιτέκτονες: Чернов Юрий, Куприенко Карина, Дария Волкова
Τοποθεσία: Κριμαία, Ρωσία
Έτος: -

Εικ. 3.1.3: <https://www.behance.net/gallery/92833057/TETRIS-XO>

Σε διαμορφωμένο οικόπεδο συγκροτήματος κατοικιών στην Κριμαία, ο ελεύθερος χώρος με ήρεμο ανάγλυφο και με ελάχιστη βλάστηση ανάμεσα στις κατοικίες σχεδιάζεται έτσι ώστε να δημιουργηθούν σημεία δράσεων στο υπό ανέγερση συγκρότημα.

Ο σχεδιασμός προβλέπει την σύνδεση με την δημόσια πλατεία, ποδηλατόδρομο, αθλητικούς χώρους ομαδικών και ατομικών αθλημάτων, παιδική χαρά και έπιπλα δρόμων. (“TETRIS-XO”)

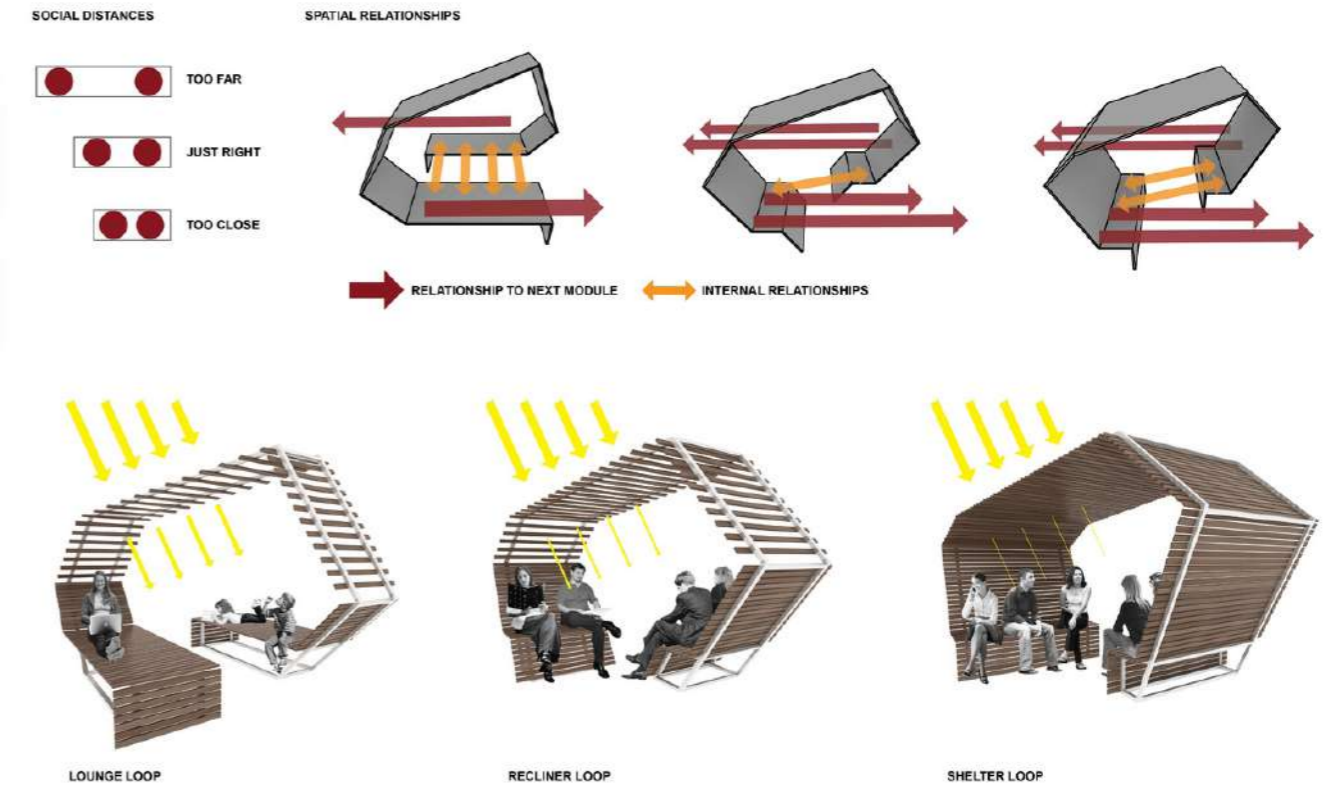
Εικ. 3.1.4: <https://www.behance.net/gallery/92833057/TETRIS-XO>

Looped in

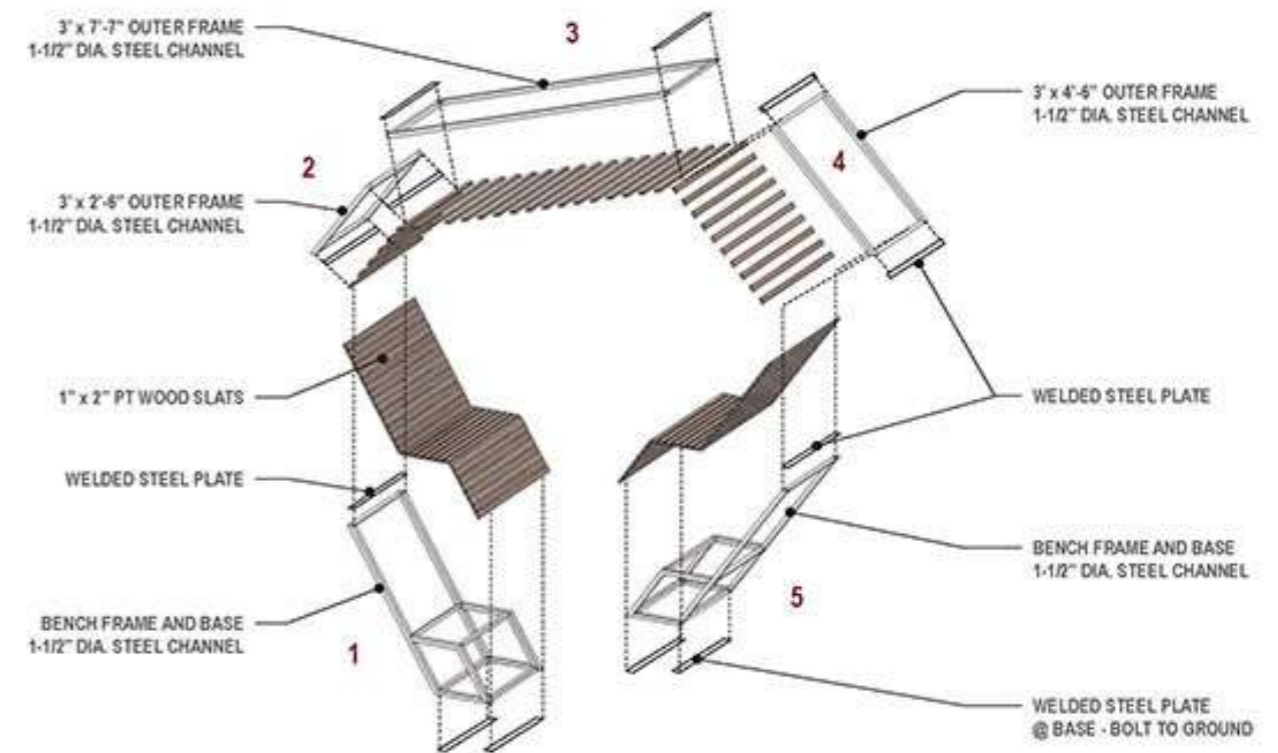
Αρχιτέκτονες: Isa Architectures / Research
Τοποθεσία: Φιλαδέλφεια, ΗΠΑ
Έτος: -

Πρόκειται για μία βραβευμένη σχεδιαστική πρόταση του Πανεπιστημίου City District η οποία αναφέρεται σε ένα αστικό έπιπλο δρόμου, το οποίο αναδεικνύει το αναμενόμενο σε κάτι απροσδόκητο χωρίς να αποκλίνει από τον τυπικό σχεδιασμό.

Η πρωτοτυπία και η χρησιμότητά του επέβαλε την τοποθέτησή του σε χώρους διαφορετικών χρήσεων. ("LOOPED IN")

Εικ. 3.1.5: <https://cargocollective.com/isaphila/LOOPED-IN>

Εικ. 3.1.6: <https://cargocollective.com/isaphila/LOOPED-IN>

C6 Bank Parklet

Σχεδιασμός καθιστικού υπαίθριου χώρου ώστε να ενισχύσει την κοινωνική αλληλεπίδραση, την άνεση και την χαλάρωση με στοιχεία φυσικών υλικών, βλάστησης και σχετικής σκίασης.

Δημιουργεί έναν “ζεστό” φιλικό υποχώρο που μπορεί να τοποθετηθεί σε οποιοδήποτε ανοιχτό χώρο. (“C6-Bank-Parklet”)

Εικ. 3.1.7: <https://www.behance.net/gallery/79925973/C6-Bank-Parklet>

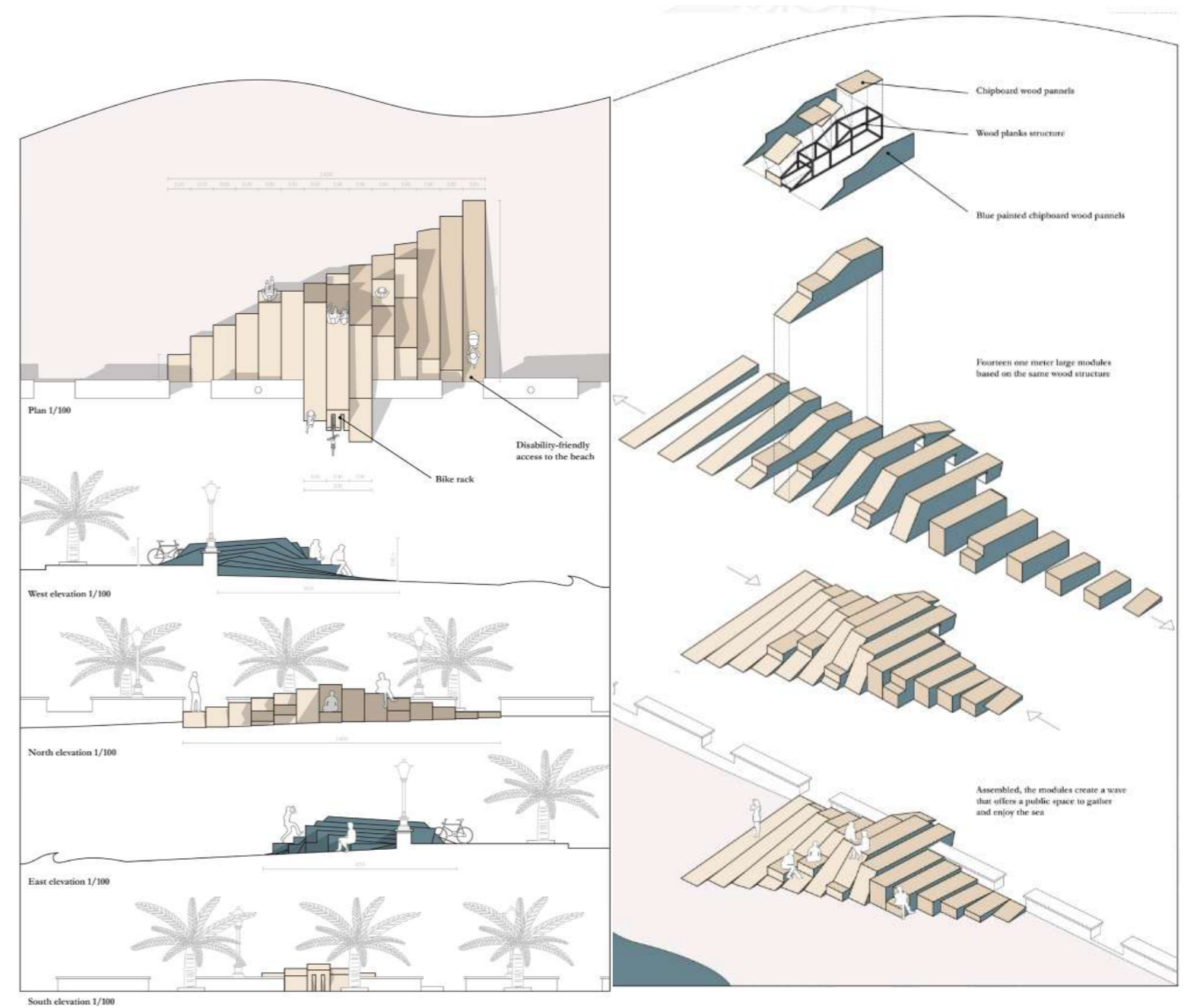
Εικ. 3.1.8: <https://www.behance.net/gallery/79925973/C6-Bank-Parklet>

BarbarAnn

Αρχιτέκτονες: Muro Atelier
Τοποθεσία: San Cataldo, Ιταλία
Έτος: 2019

Είναι μία εξ ολοκλήρου ξύλινη κατασκευή με κυματική μορφή εμπνευσμένη από την θάλασσα της Αδριατικής. Αποτελεί ένα έργο τέχνης που συνδυάζει τον άνετο τρόπο ξεκούρασης με το παιχνίδι στην παραλία και επιτρέπει την απρόσκοπτη χρήση του σε όλες τις κοινωνικές ομάδες και σε ΑμΕΑ.

Συμβολίζει την συντριβή του νερού στην αποβάθρα κατά την διάρκεια μίας καταιγίδας και παράλληλα την δημιουργία μίας ασφαλούς νησίδας. ("BarbAnn")

Εκ. 3.1.9: <https://www.archistart.net/portfolio-item/barbarann/>

BIG BANG

Αρχιτέκτονες: 100 architects
Τοποθεσία: Shanghai, Κίνα
Έτος: 2019

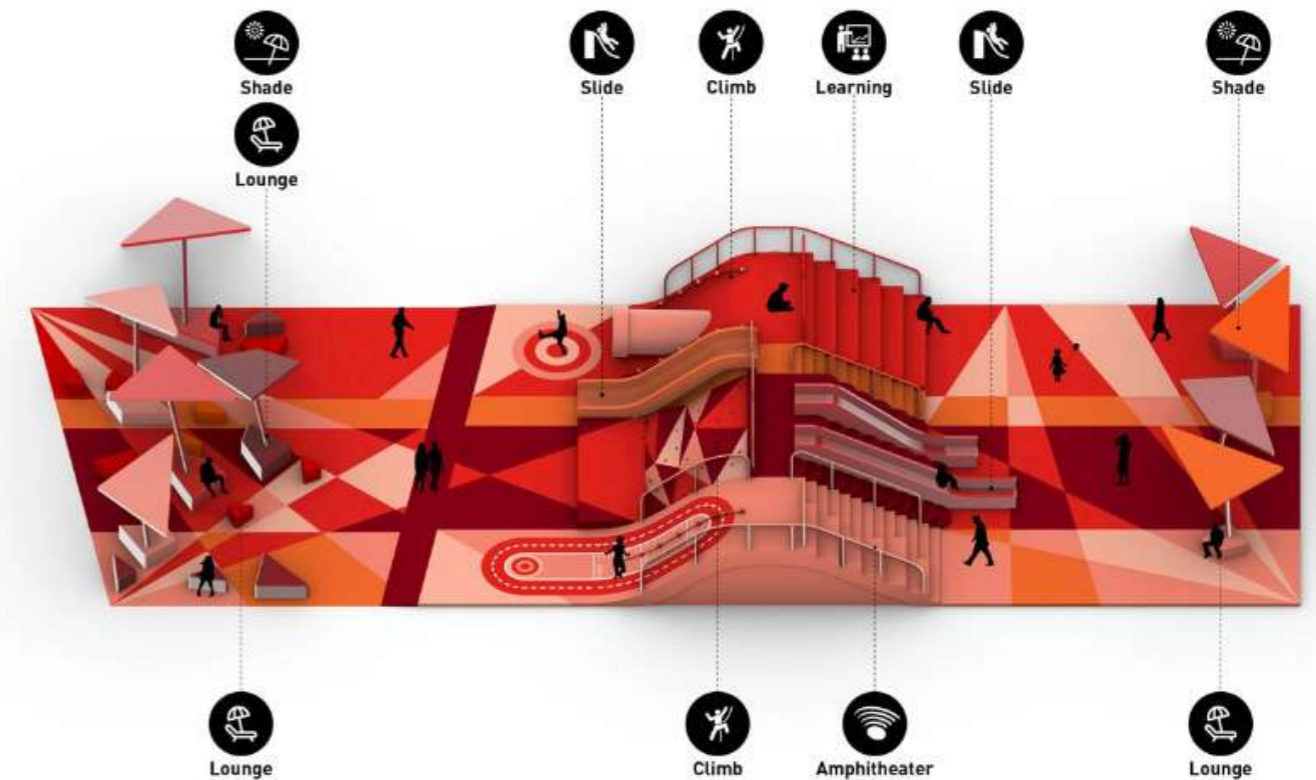
Εικ. 3.2.1: <https://100architects.com/project/big-bang/>

Το “Big Bang” στην Κίνα είναι ένα δημόσιο έργο που βρίσκεται στον τελευταίο όροφο ενός κτιρίου μεικτής χρήσης με ελεύθερη πρόσβαση τόσο από το εσωτερικό του κτιρίου καθώς και από το επίπεδο του δρόμου.

Απευθύνεται σε ανθρώπους όλων των ηλικιών προσφέροντας πολλαπλές δράσεις καθώς και χώρους ανάπαυσης, σκίασης και παιχνιδιού. Επιτρέπει τις συγκεντρώσεις κοινωνικών ομάδων με χρήση κερκίδων και αμφιθεάτρων.

Οι σχεδιαστές δημιούργησαν μία ενιαία κατασκευή η οποία περιλαμβάνει διαφορετικούς τρόπους παιχνιδιού και αθλητικής δράσης.

Αξιοσημείωτη είναι η έντονη χρωματική παλέτα που έχει επιλεγεί προκειμένου να διεγείρει θετικά τους επισκέπτες.

Εικ. 3.2.2: <https://100architects.com/project/big-bang/>

City Thread

Αρχιτέκτονες: SPORTS
Τοποθεσία: Chattanooga, ΗΠΑ
Έτος: 2018

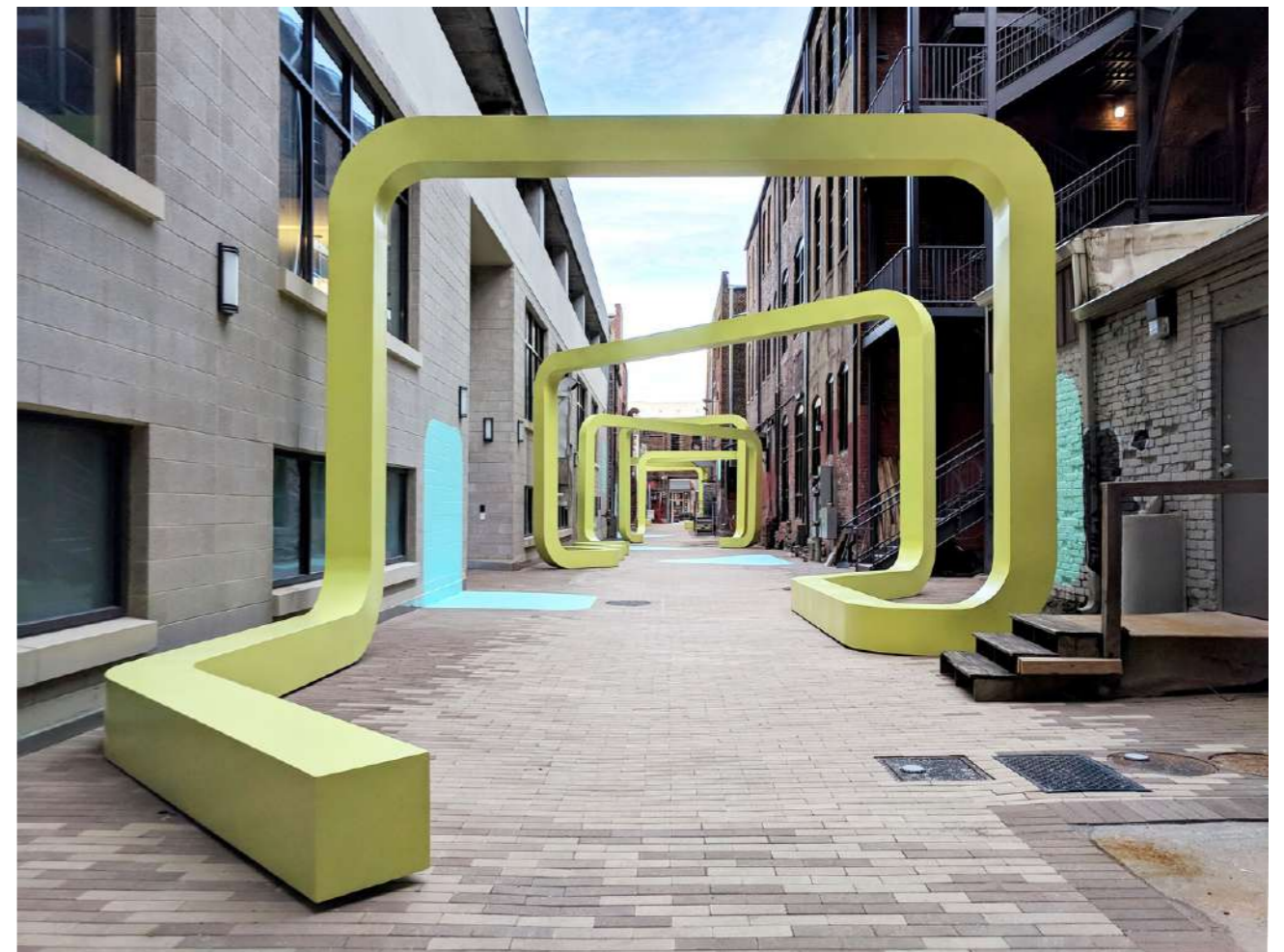
Το “City Tread” είναι μία νικητήρια σχεδιαστική πρόταση του διαγωνισμού “Passageways 2.0” που μετατρέπει μία ερημωμένη αλέα σε ένα ζωντανό δημόσιο χώρο.

Αποτελείται από ένα συνεχή ασάλινο γραμμικό σωλήνα που διατρέχει όλη την έκταση της αλέας και δημιουργεί υποχώρους, “αστικά δωμάτια”, για διαφορετικές δράσεις.

Στοχεύει στην οικονομική στήριξη και ενίσχυση του κοινωνικού ιστού της περιοχής και απαιτεί την επινοητικότητα και τον ενθουσιασμό των πολιτών για κοινωνική αλληλεπίδραση. (“City Thread / SPORTS”)

Εικ. 3.2.3: https://www.archdaily.com/910948/city-thread-sports?ad_source=search&ad_medium=projects_tab

Εικ. 3.2.3: https://www.archdaily.com/910948/city-thread-sports?ad_source=search&ad_medium=projects_tab

Archiwood exhibition

Πρόκειται για μια ξύλινη ενιαία κατασκευή η οποία δημιουργεί μία διαδρομή σε έναν ανοιχτό χώρο, επιτρέπει την έκθεση έργων τέχνης και εντάσσεται απρόσκοπτα σε κάθε χώρο.

Εικ. 3.3.1: <https://www.behance.net/gallery/7292789/Archiwood-exhibition>

Εικ. 3.3.2: <https://www.behance.net/gallery/7292789/Archiwood-exhibition>

Urban TelesCOOP / Temporary Pavillion

Αρχιτέκτονες: COOP re STRADA
Τοποθεσία: Sibiu, Ρουμανία
Έτος: 2013

Εικ. 3.3.3: <https://archello.com/project/urban-telescooptemporary-pavilion>

Η πλατεία Sibiu στην Ρουμανία φιλοξενεί έναν ευέλικτο χώρο εκθέσεων και κοινωνικής συναναστροφής. Η ονομασία “Telescoop” της κατασκευής υποδηλώνει την μορφή της πόλης μέσα από ένα τηλεσκόπιο.

Ο σχεδιασμός προβλέπει την μετατροπή του περιπέτρου - χρησιμοποιώντας τα περιστρεφόμενα πάνελ - από κλειστό χώρο συνάντησης σε ανοιχτό εκθεσιακό χώρο.

Για την κατασκευή του χρησιμοποιήθηκε αποκλειστικά ξύλο πεύκου το οποίο βοηθά στην εύκολη συναρμολόγηση και μετατροπή της δομής. (“Urban TelesCOOP/Temporary Pavilion”)

Εικ. 3.3.4: <https://archello.com/project/urban-telescooptemporary-pavilion>

Ripple Installation

Αρχιτέκτονες: The Urban Conga
Τοποθεσία: Rochester, ΗΠΑ
Έτος: 2021

Το Ripple είναι μία μόνιμη δημόσια εγκατάσταση στην Νέα Υόρκη. Σχεδιάστηκε από συμμετοχικά κοινωνικά εργαστήρια προκειμένου να δημιουργηθεί ένα ορόσημο ανταποκρινόμενο στους ανθρώπους, στο τοπίο και στην αλληλεπίδραση αυτών.

Επίσης, για να αμβλύνει αντιθέσεις και να επιφέρει συγκλίσεις μέσα από τις συναναστροφές και το παιχνίδι. Η κατασκευή αυτή εμπνέεται από την ρέουσα κίνηση του ποταμού της πόλης και οι ιριδισμοί μιμούνται τις διαθλάσεις του φωτός στα κύματα. Κυρίως μέσα από το αντανάκλαστικό διχρωματικό φιλμ που αλληλεπιδρά με το ηλιακό φως. ("Ripple Installation / The Urban Conga")

Εικ 3.4.1: https://www.archdaily.com/961663/ripple-installation-the-urban-conga?ad_source=search&ad_medium=projects_tab

Εικ 3.4.2: https://www.archdaily.com/961663/ripple-installation-the-urban-conga?ad_source=search&ad_medium=projects_tab

Montaña en la Luna

Αρχιτέκτονες: ENORME studio
Τοποθεσία: Μαδρίτη, Ισπανία
Έτος: 2018

Η Plaza Santa Maria στην Μαδρίτη φιλοξενεί μία πρωτότυπη εγκατάσταση ελεύθερου χώρου συνάντησης, μοντέρνου σχεδιασμού με στοιχεία χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Διαθέτει σημεία φόρτισης και στοιχεία φωτισμού από ηλιακή και κινητική ενέργεια. Στο εσωτερικό της κατασκευής φιλοξενούνται συναντήσεις σχεδιαστών για συζήτηση και ανταλλαγή επιστημονικών απόψεων. ("Montaña en la Luna / ENORME Studio)

Εικ. 3.4.3: https://www.archdaily.com/890308/montana-en-la-luna-enorme-studio?ad_source=search&ad_medium=projects_tab

Εικ. 3.4.4: https://www.archdaily.com/890308/montana-en-la-luna-enorme-studio?ad_source=search&ad_medium=projects_tab

4.1 Πρόταση Σχεδιασμού / Ανάλυση σχεδιαστικής προσέγγισης

Βήμα 1ο:

Μελετώντας το παραλιακό μέτωπο του Αγίου Κοσμά και αναλύοντας τις δυνατότητες που προσφέρονται για την δημιουργία ενός ανοιχτού δημόσιου πάρκου δραστηριοτήτων, δημιουργήθηκε αρχικά ένας κεντρικός άξονας ο οποίος συνέδεσε την περιοχή μελέτης με τις δυο γειτονικές περιοχές. Στην πορεία εντοπίστηκαν οι υπάρχουσες εισόδους της περιοχής από την λεοφόρο Ποσειδώνος. Επόμενος στόχος, ο διαχωρισμός της περιοχής σε πεδία με βάση τις δραστηριότητες που πρόκειται να ενταχθούν σε αυτή.

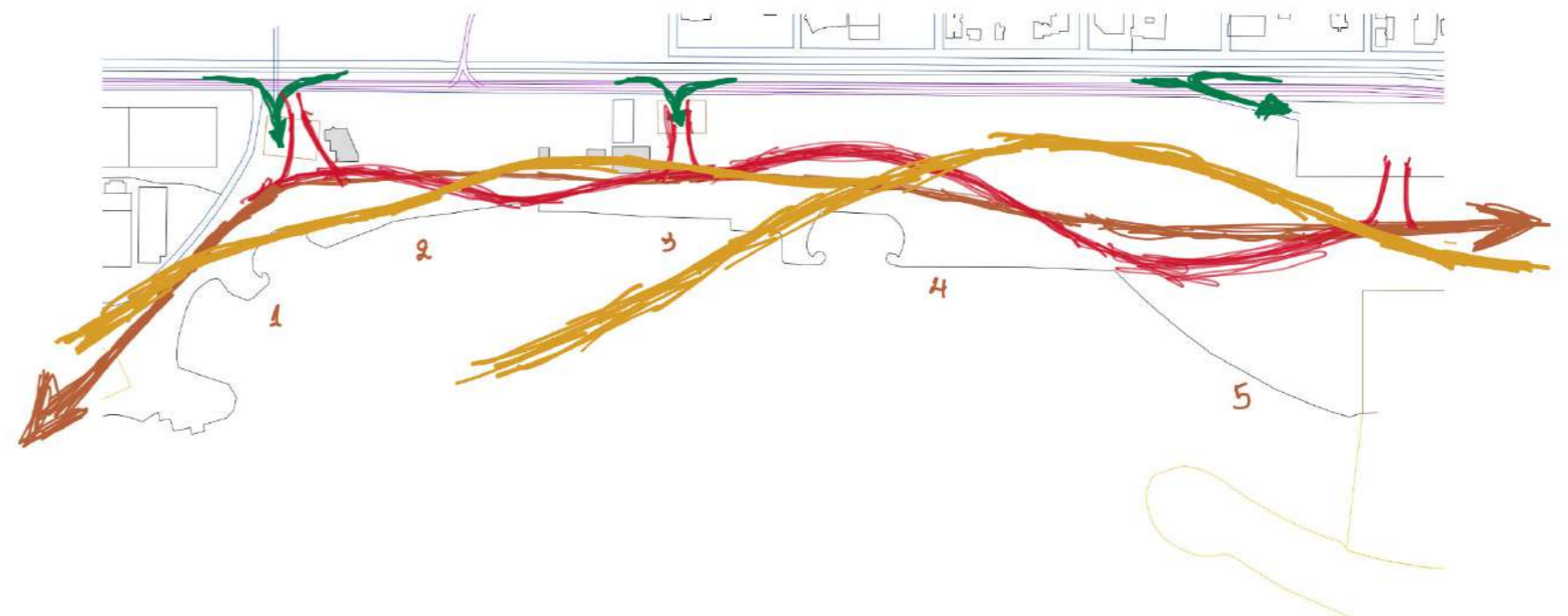
- A. Ανοιχτή δημόσια παραλία
- B. Skate park
- Γ. Αθλητικές εγκαταστάσεις
- Δ. Χώρος ξεκούρασης - αναψυχής
- Ε. Χώρος πολιτισμού - Εκθέσεων / Εκδηλώσεων

Βήμα 2ο:

Οι καμπύλες διαδρομές ένωσαν ομαλά τις κεντρικές εισόδους, τις γειτονικές περιοχές και την θάλασσα.

Βήμα 1ο

Βήμα 2ο

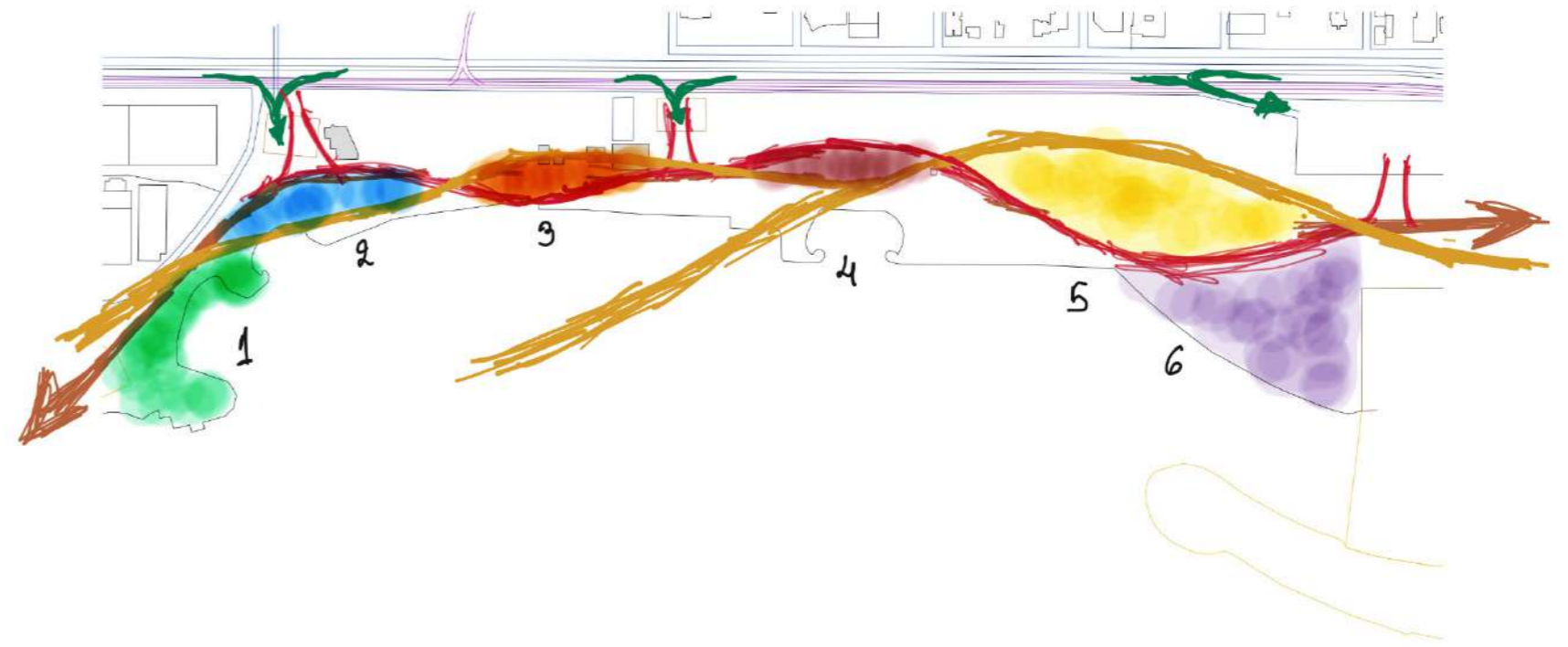
4.1 Πρόταση Σχεδιασμού / Ανάλυση σχεδιαστικής προσέγγισης

Βήμα 3ο:

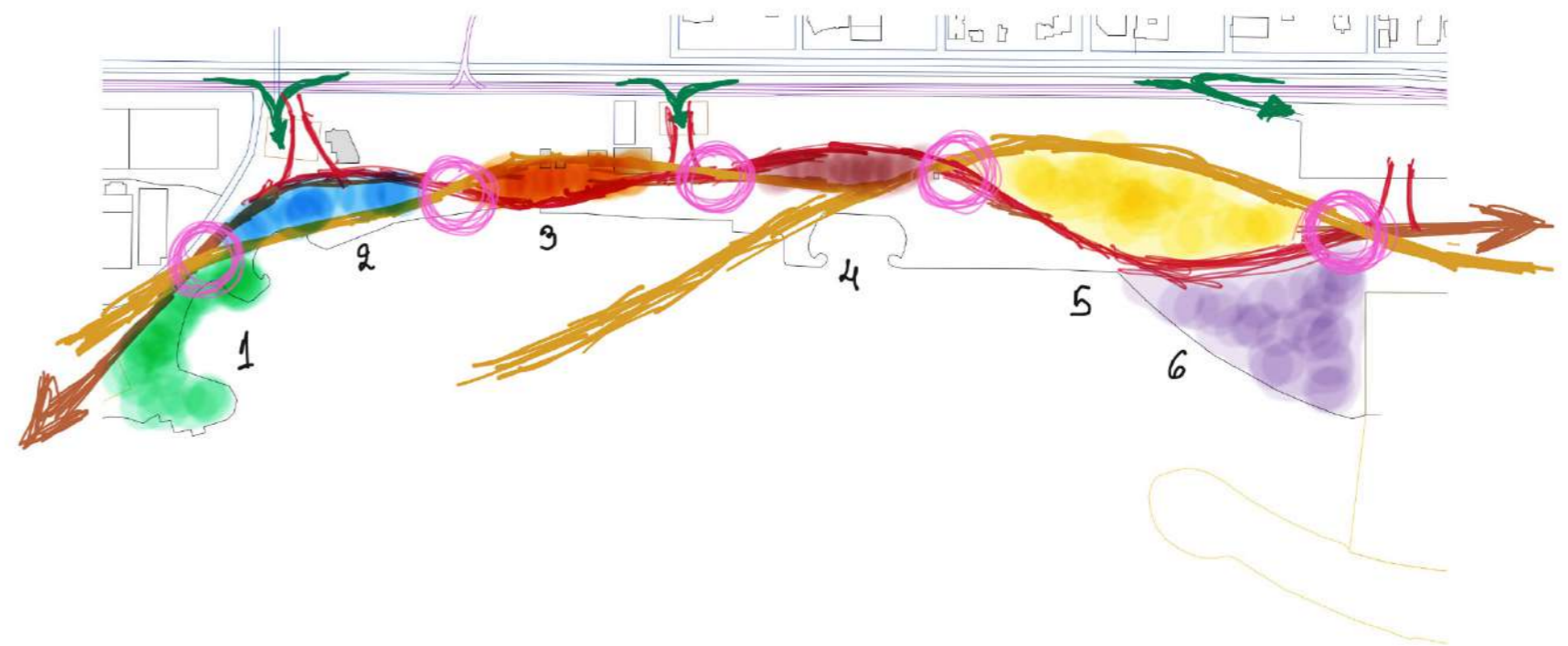
Η ύπαρξη των καμπύλων διαδρόμων δημιουργεί υπο περιοχές που διευκολύνουν και οριοθετούν την θεματική ανάπτυξη του χώρου που πρέπει να συμπεριλάβει η σχεδιαστική πρόταση.

Βήμα 4ο:

Στους κόμβους των κεντρικών διαδρομών εντάσσεται το στοιχείο του νερού έτσι ώστε να γίνεται αντιληπτή από τον επισκέπτη η μετάβαση από την μία περιοχή στην άλλη και να επιτυγχάνεται η σύνδεση του χώρου με το θαλάσσιο υδάτινο περιβάλλον.

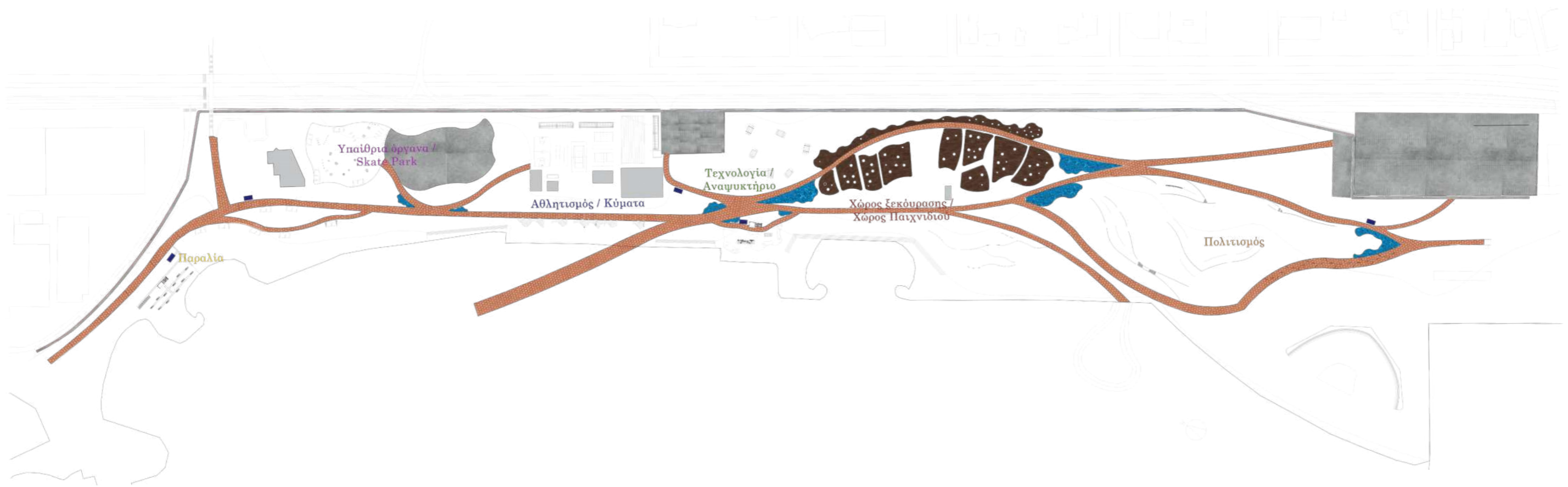

Βήμα 3ο

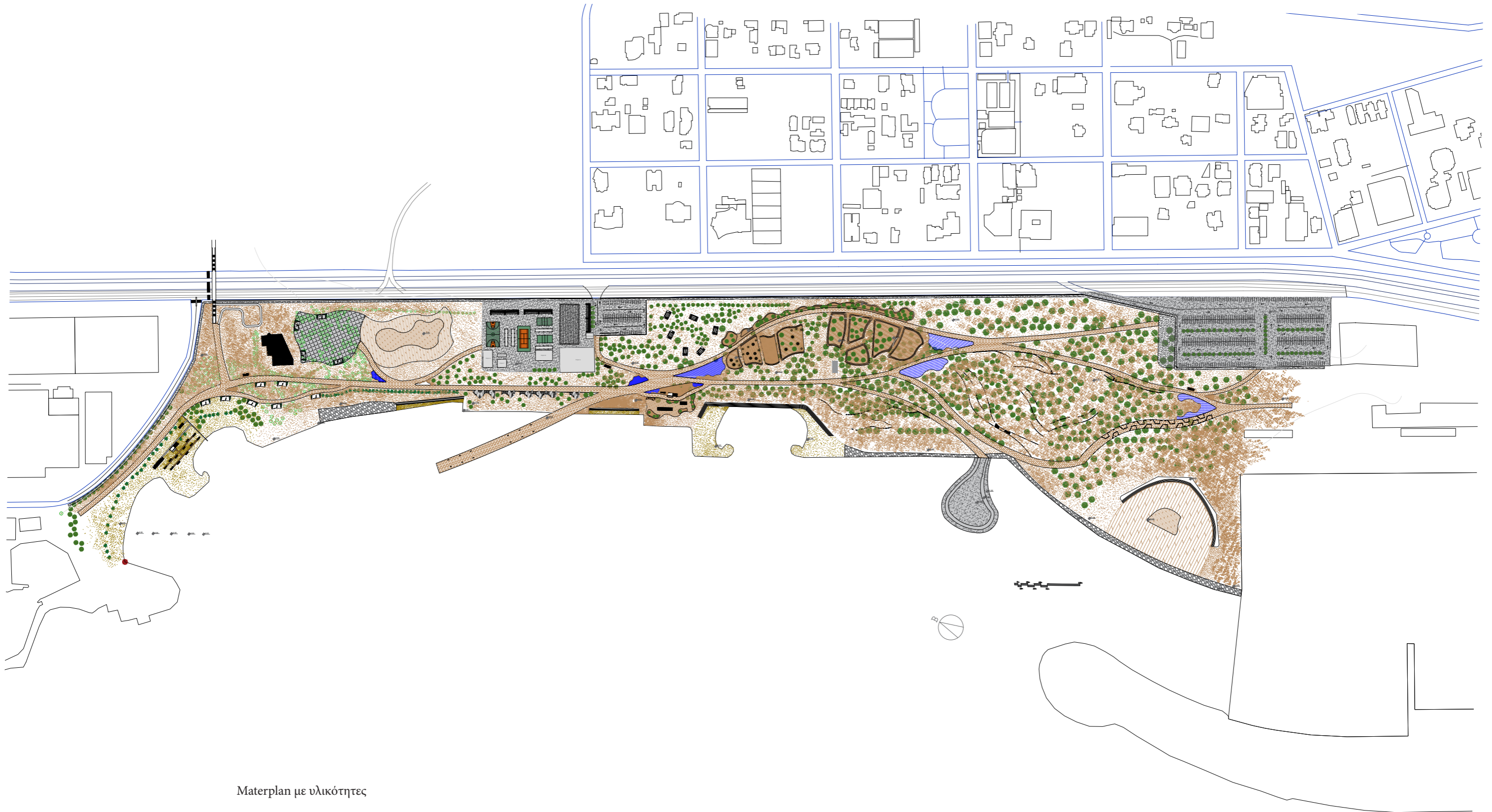

Βήμα 4ο

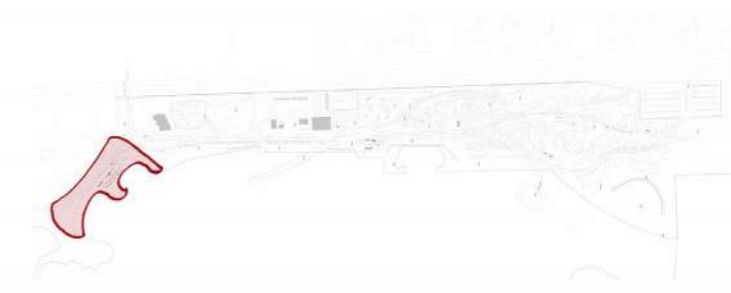
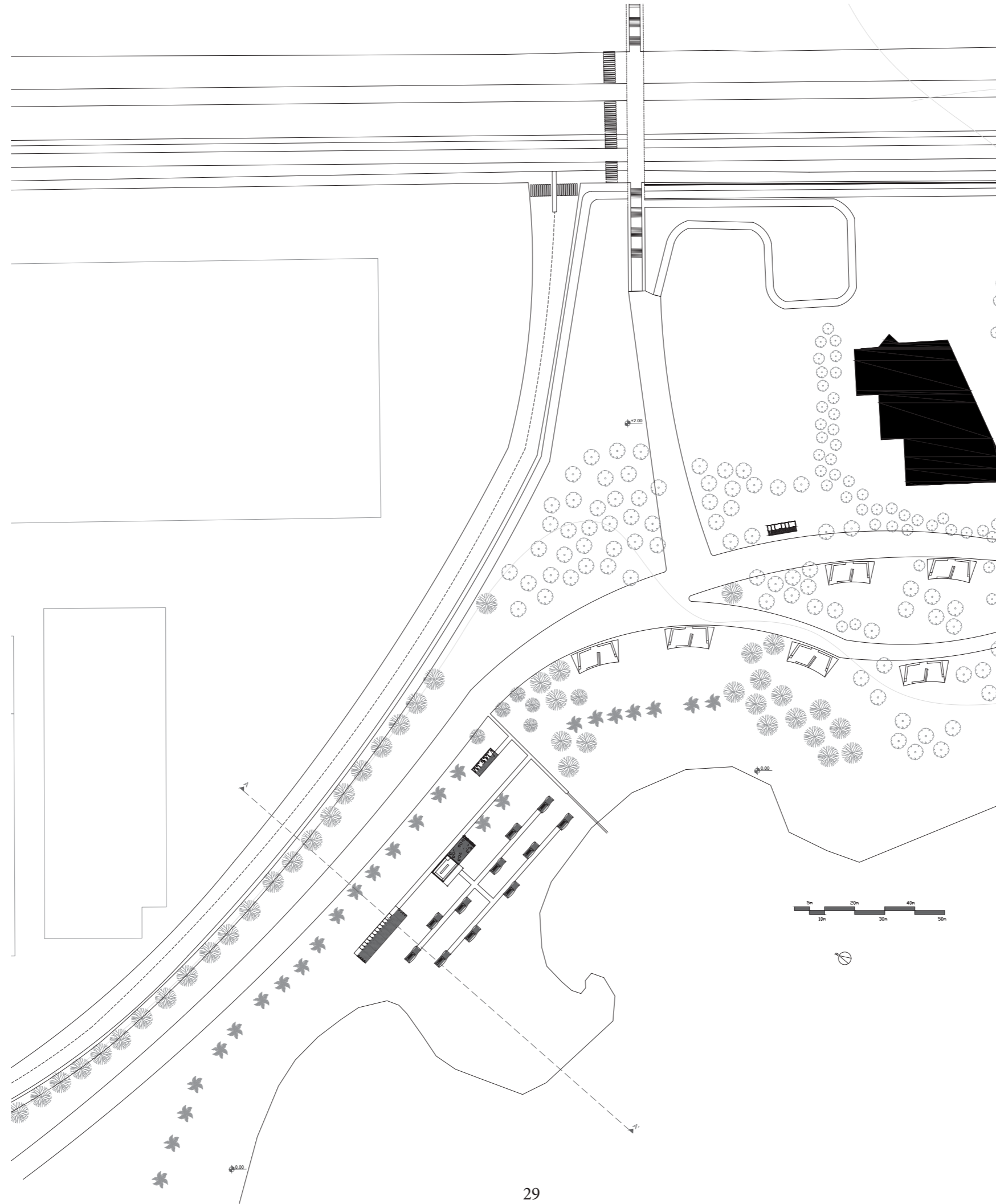
4.2 Πρόταση Σχεδιασμού / Masterplan

Masterplan με υλικότητες

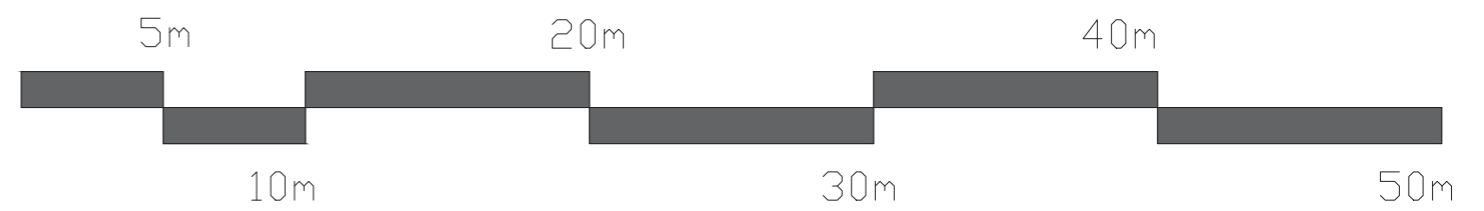
Μasterplan με υλικότητες

Masterplan υπό-περιοχής

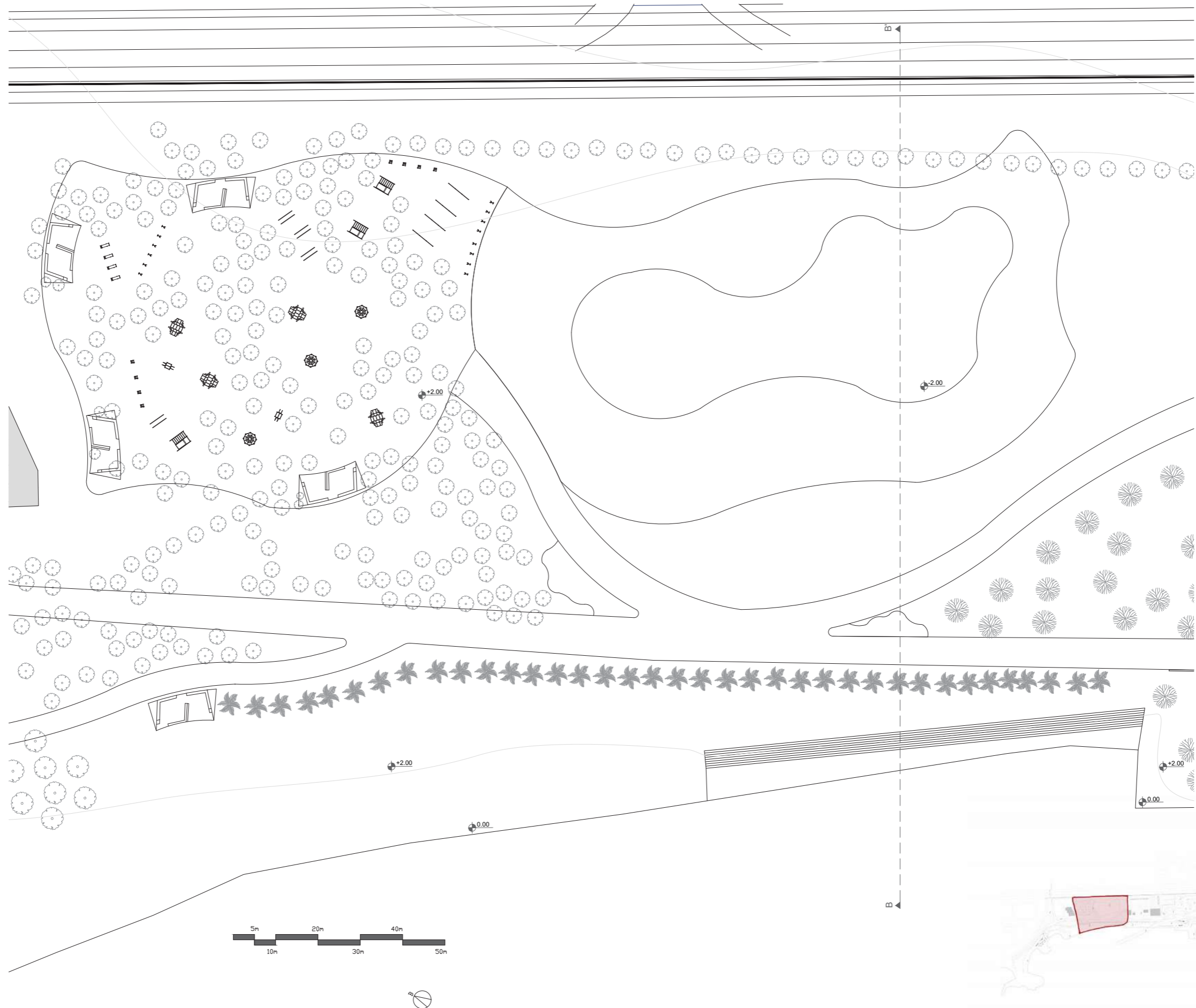
Τομή A - A'

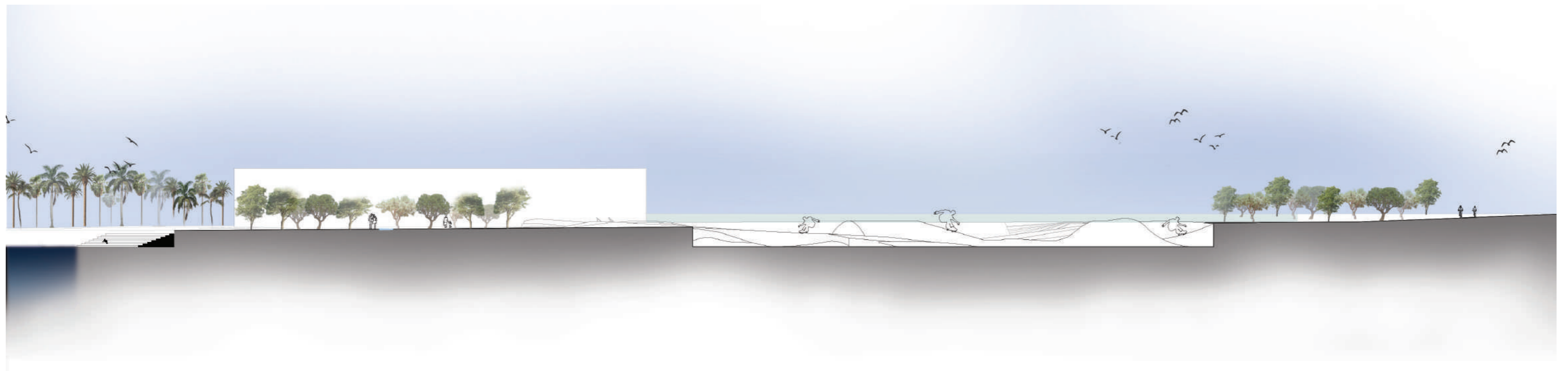

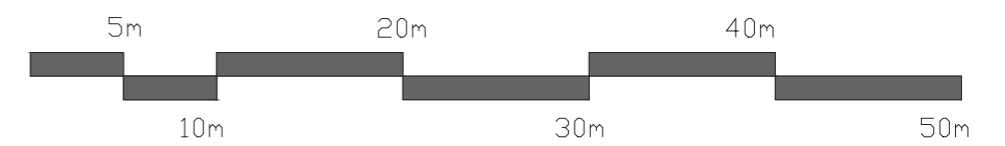
4.4 Υπαίθρια όργανα / Skate Park

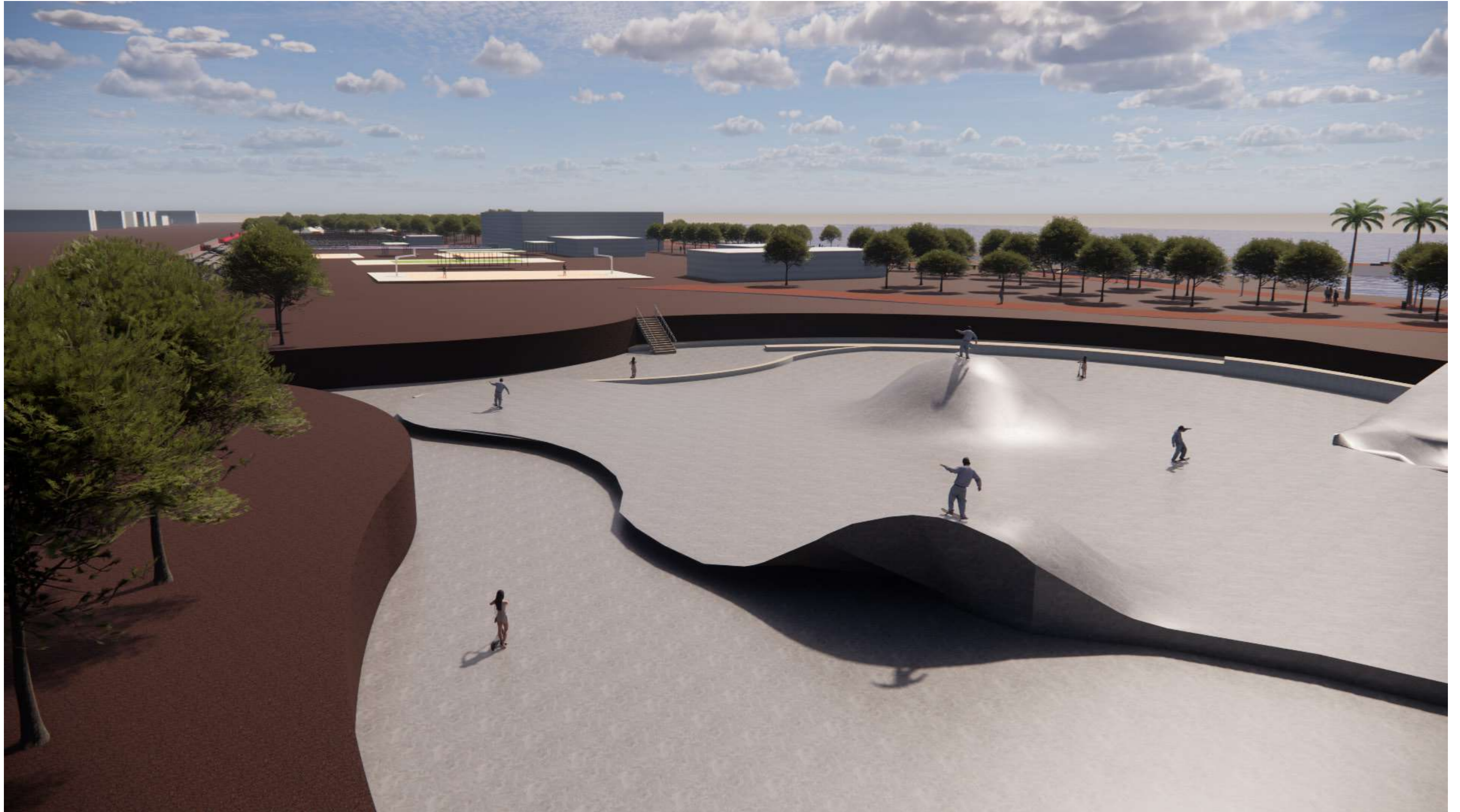

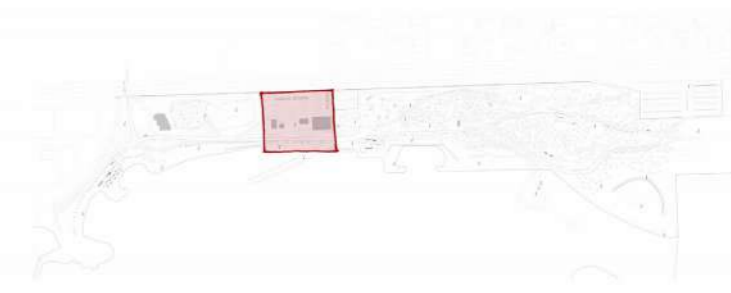
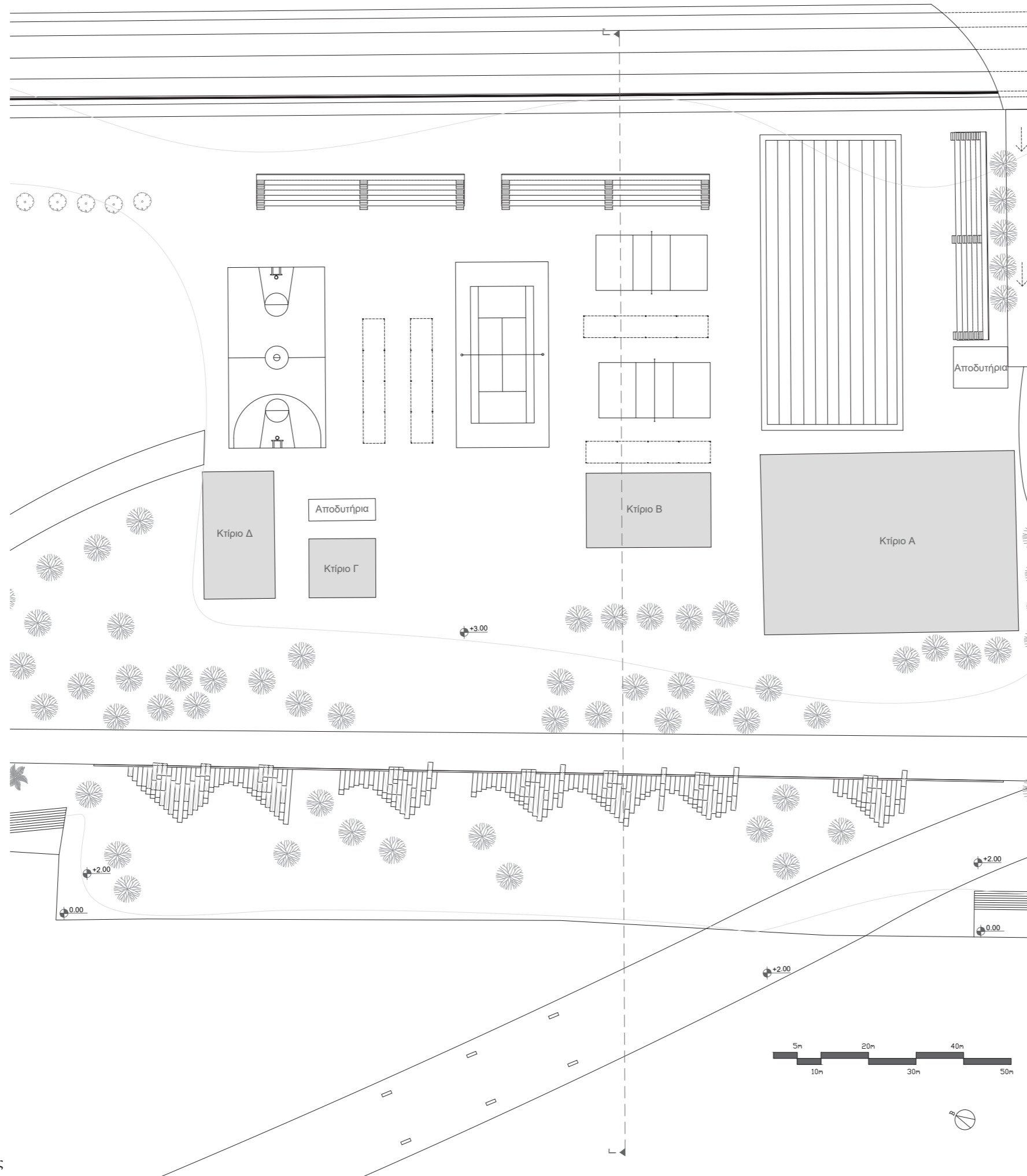
Masterplan υπό-περιοχής

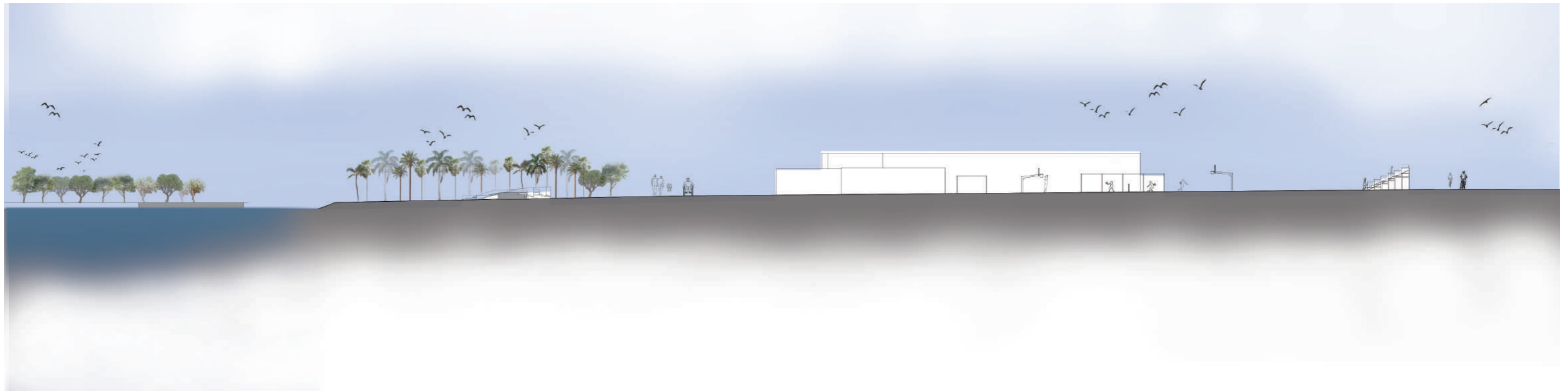

Τομή Β - Β'

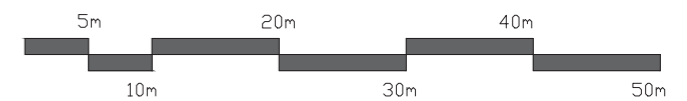

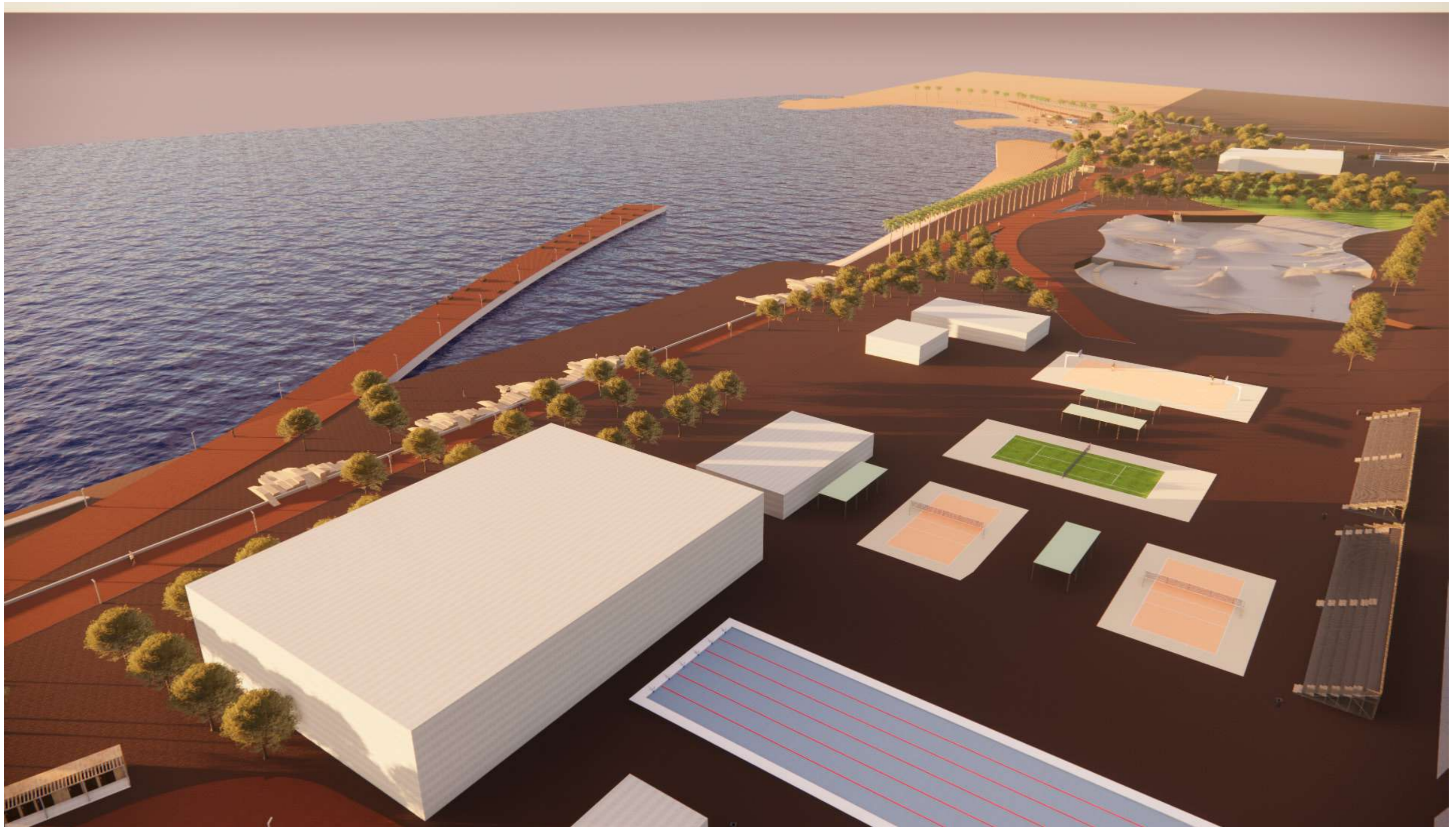

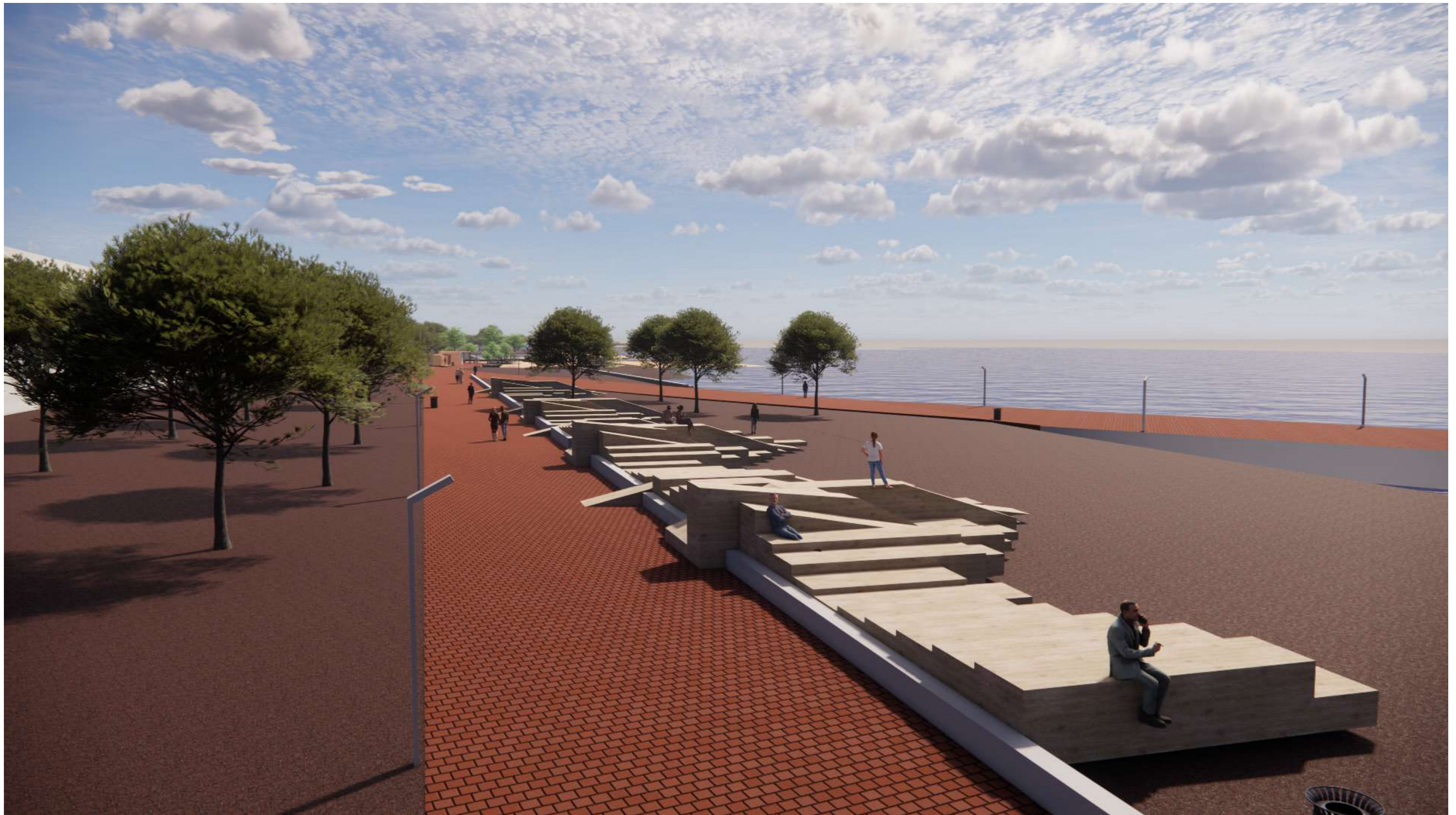

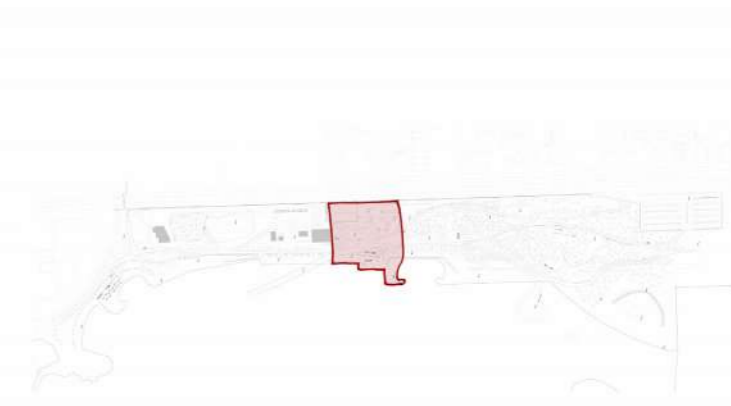
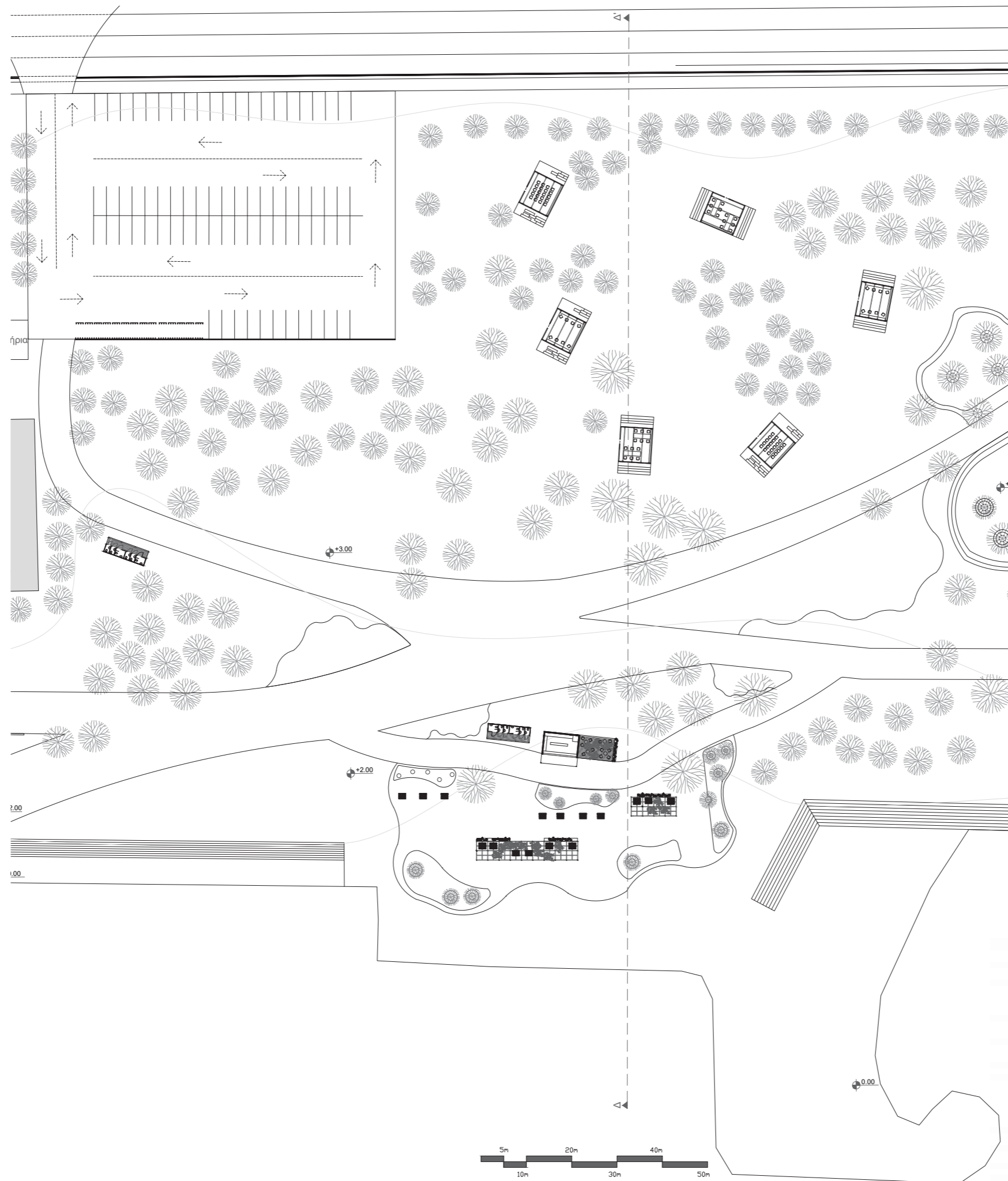

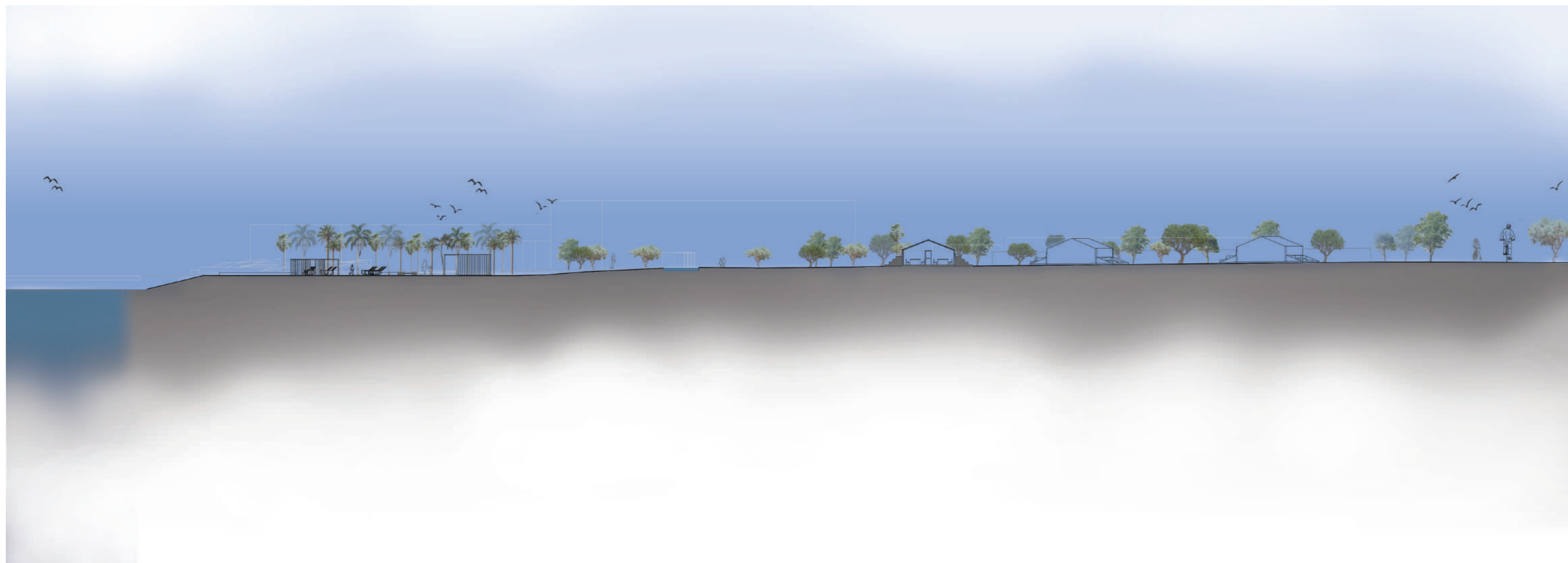
Τομή Γ - Γ'

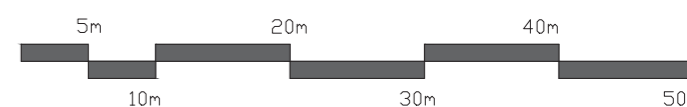

Τομή Δ - Δ'

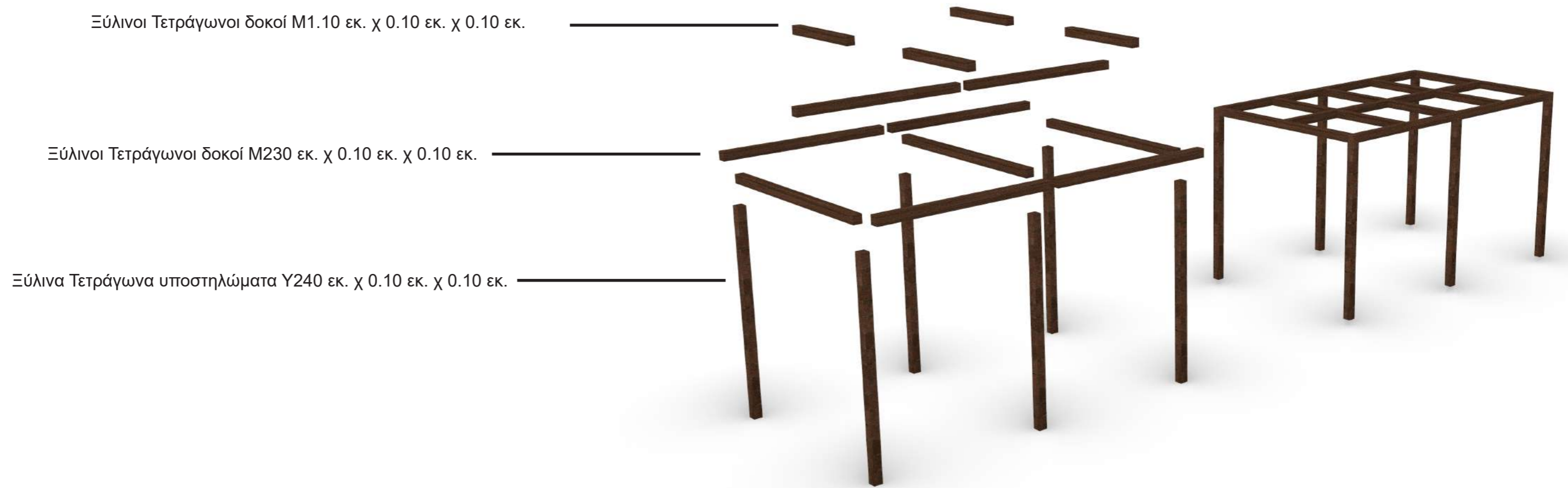

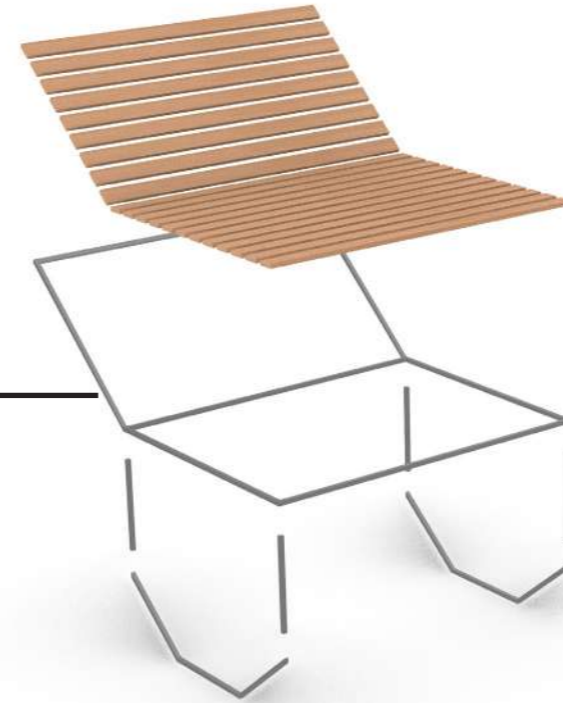

4.6 Τεχνολογία / Αναψυκτήριο

Χαλύβδινες Τετράγωνες διατομές 0.02 εκ. χ 0.02 εκ.

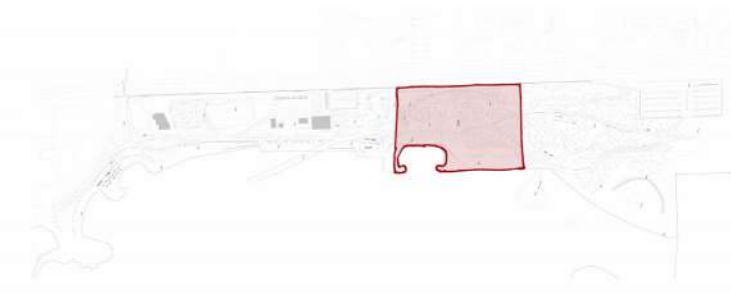
Ξύλινες σανίδες M160 εκ. χ Π0.07 εκ. χ Υ0.02 εκ.

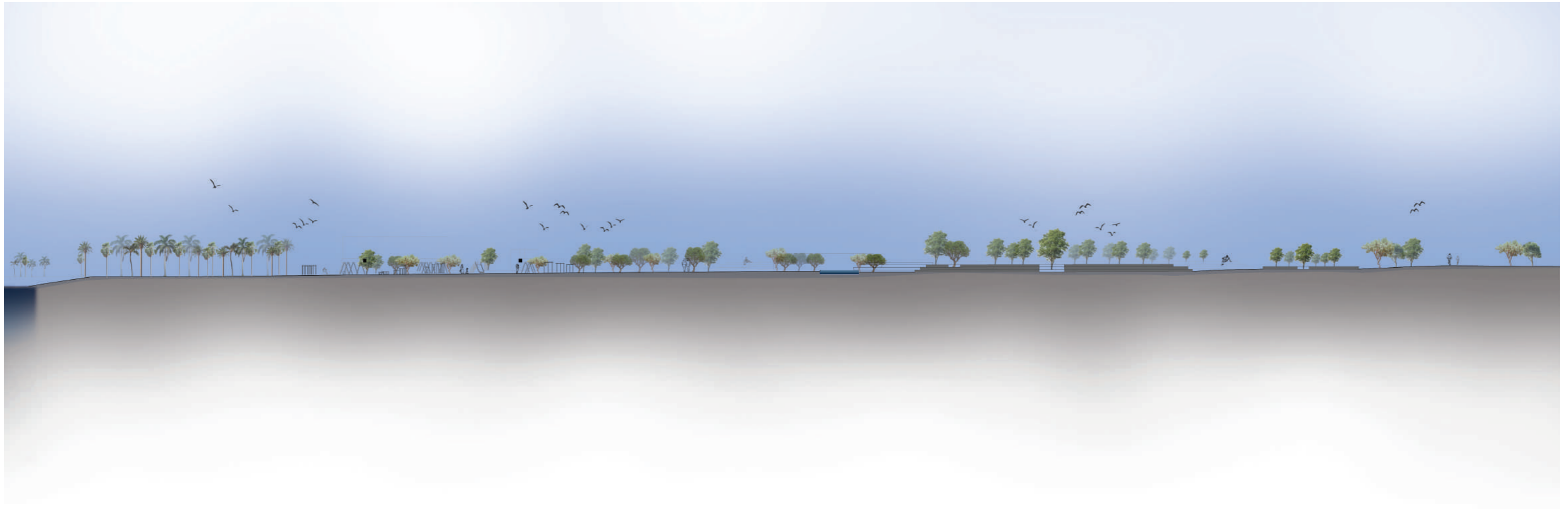

4.7 Χώρος ξεκούρασης / Χώρος παιχνιδιού

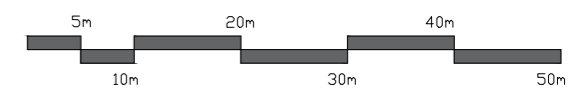

Masterplan υπό -περιοχής

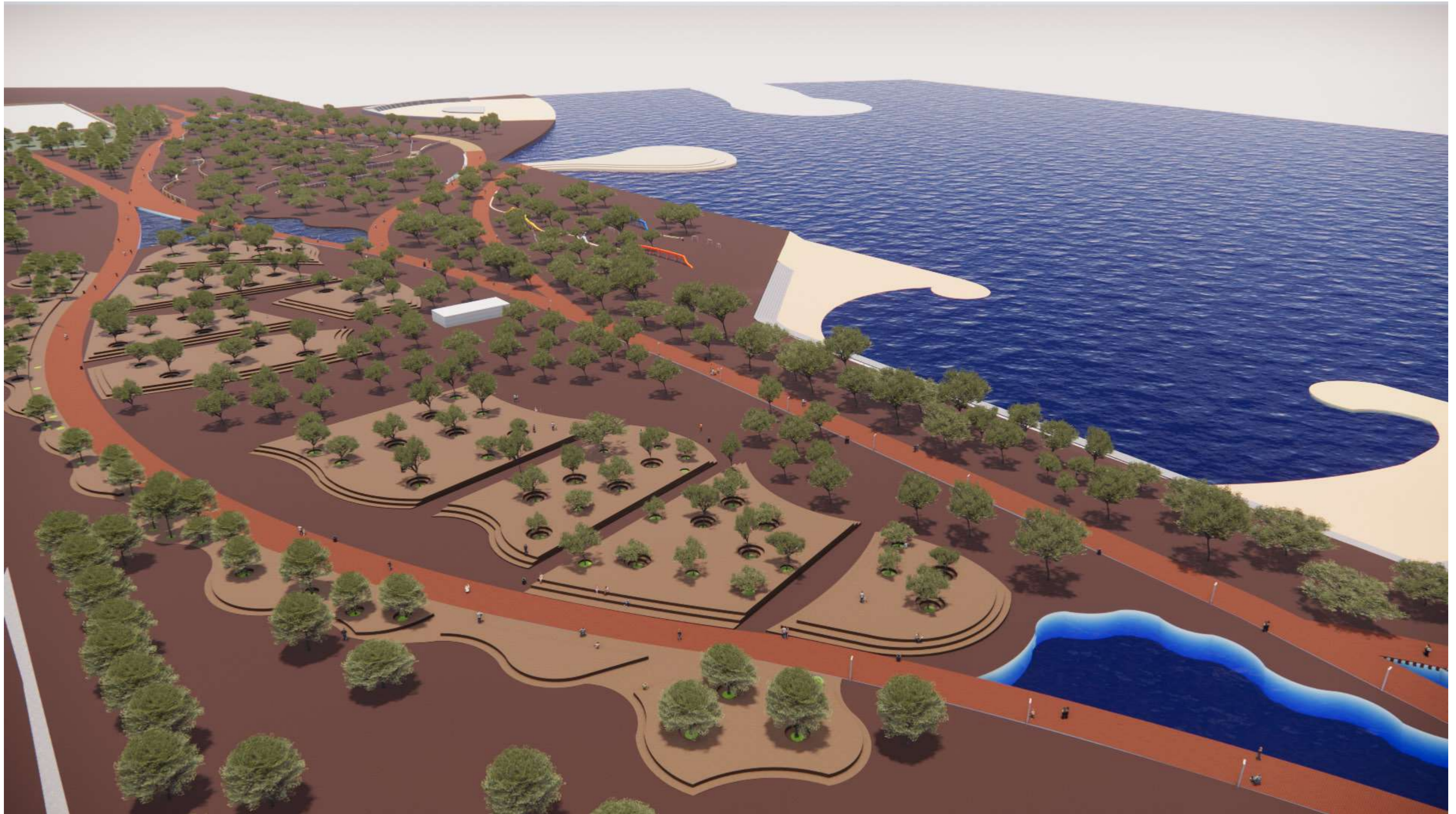

Τομή E- E'

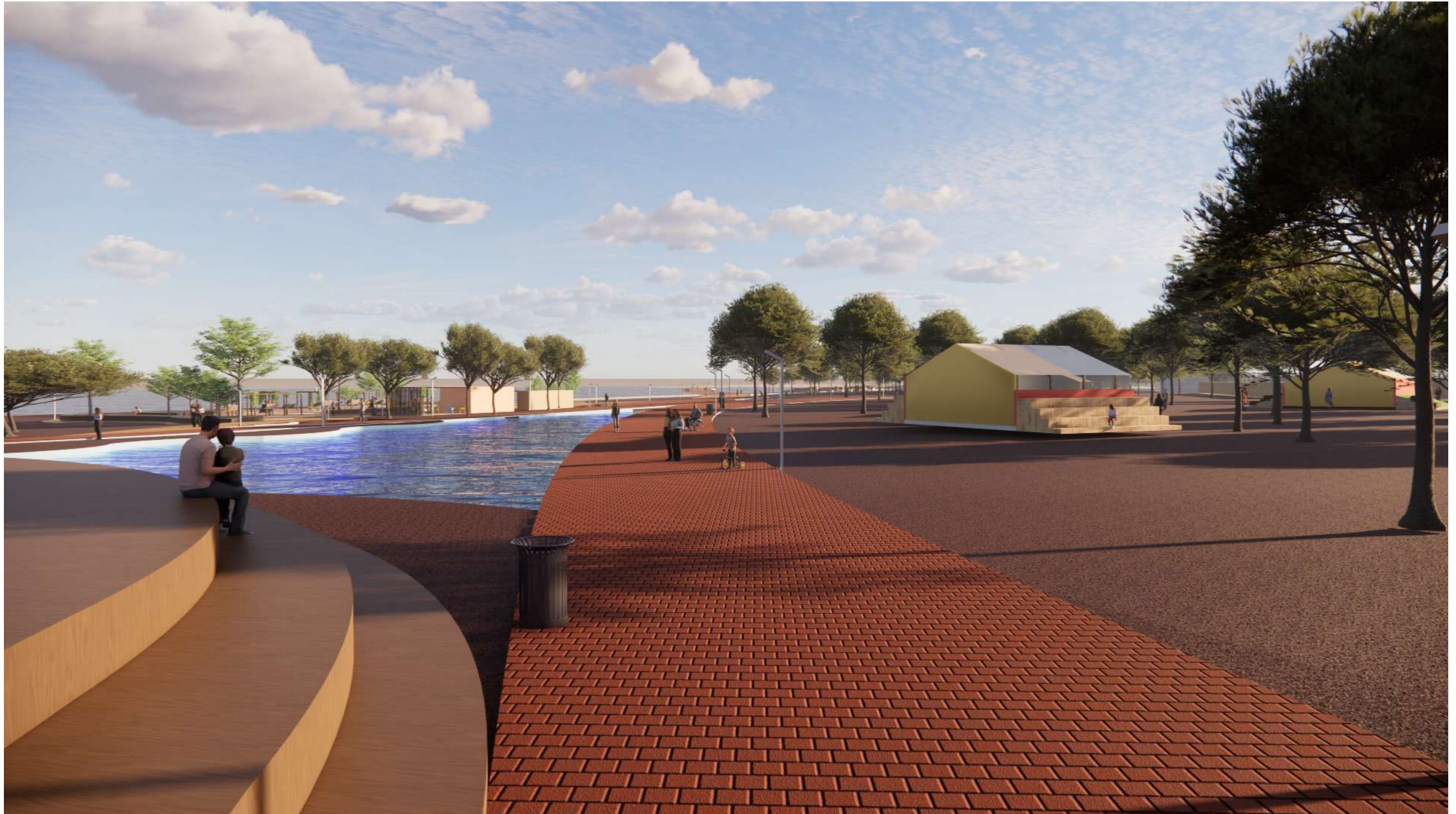

4.7 Χώρος ξεκούρασης / Χώρος παιχνιδιού

4.7 Χώρος ξεκούρασης / Χώρος παιχνιδιού

4.7 Χώρος ξεκούρασης / Χώρος παιχνιδιού

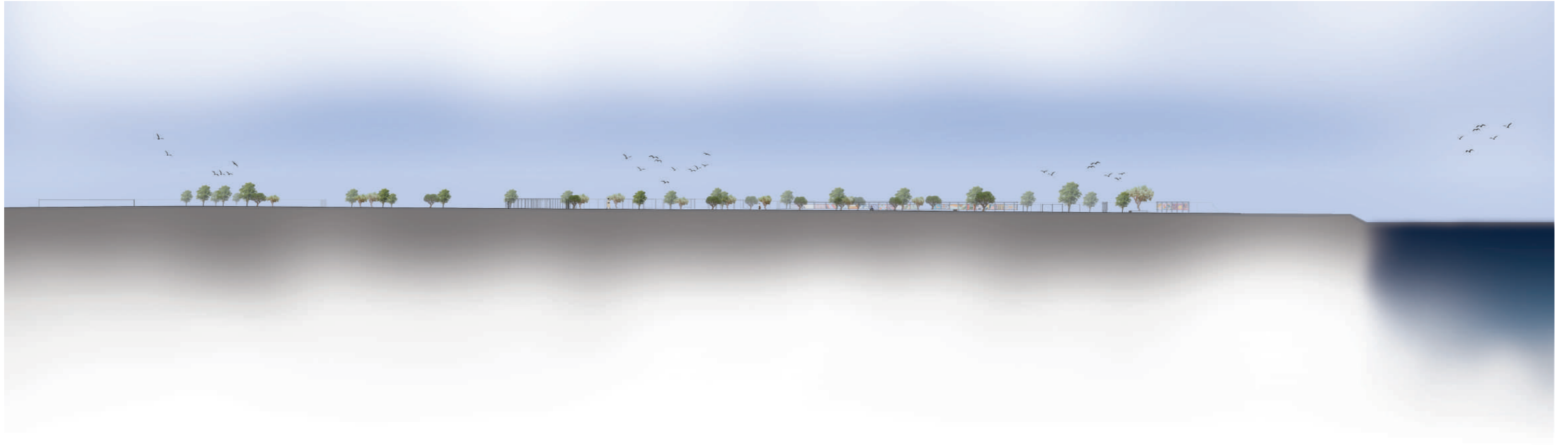
4.7 Χώρος ξεκούρασης / Χώρος παιχνιδιού

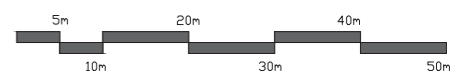
4.8 Πολιτισμός

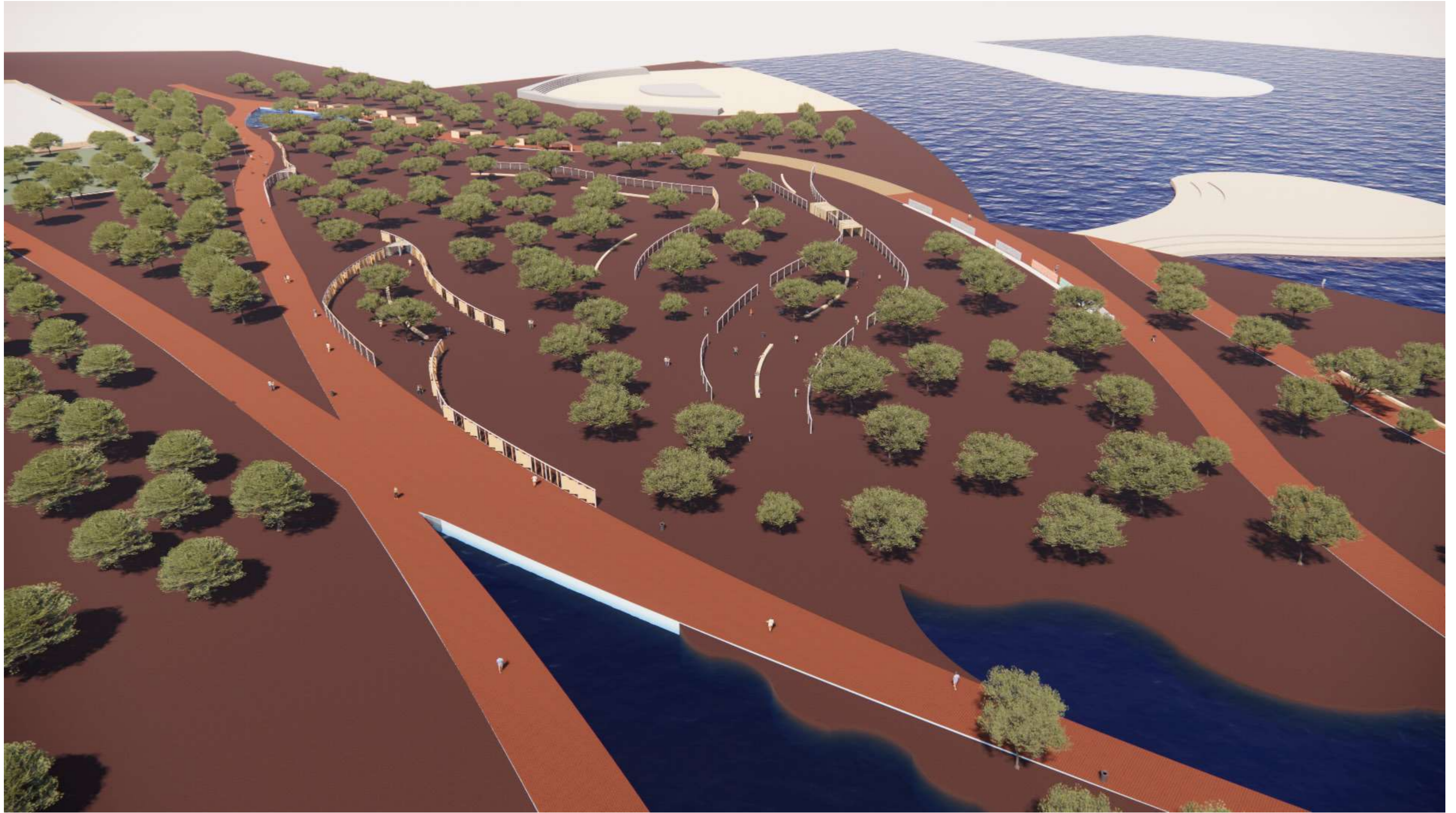
Masterplan θπο - περιοχής

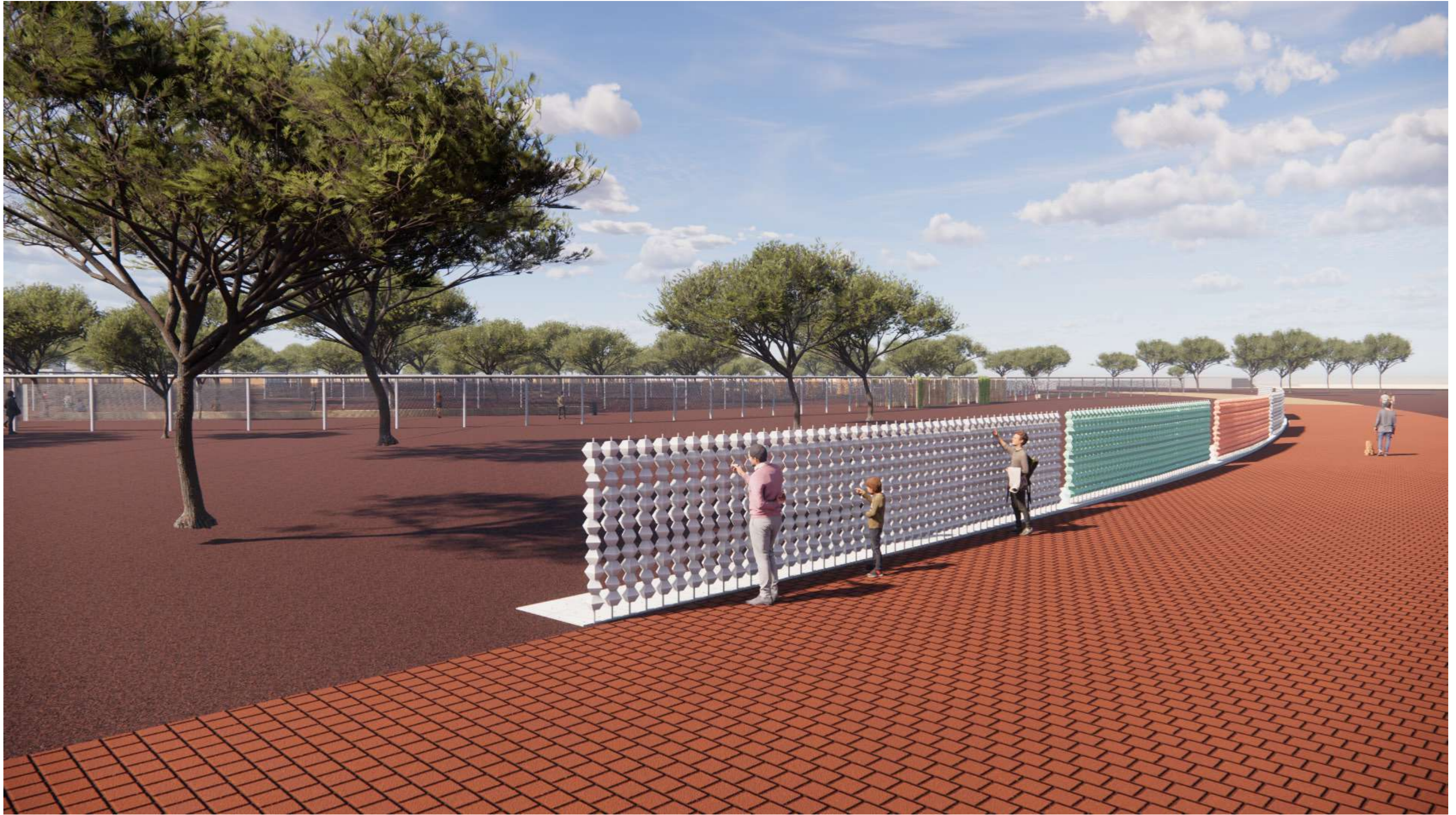

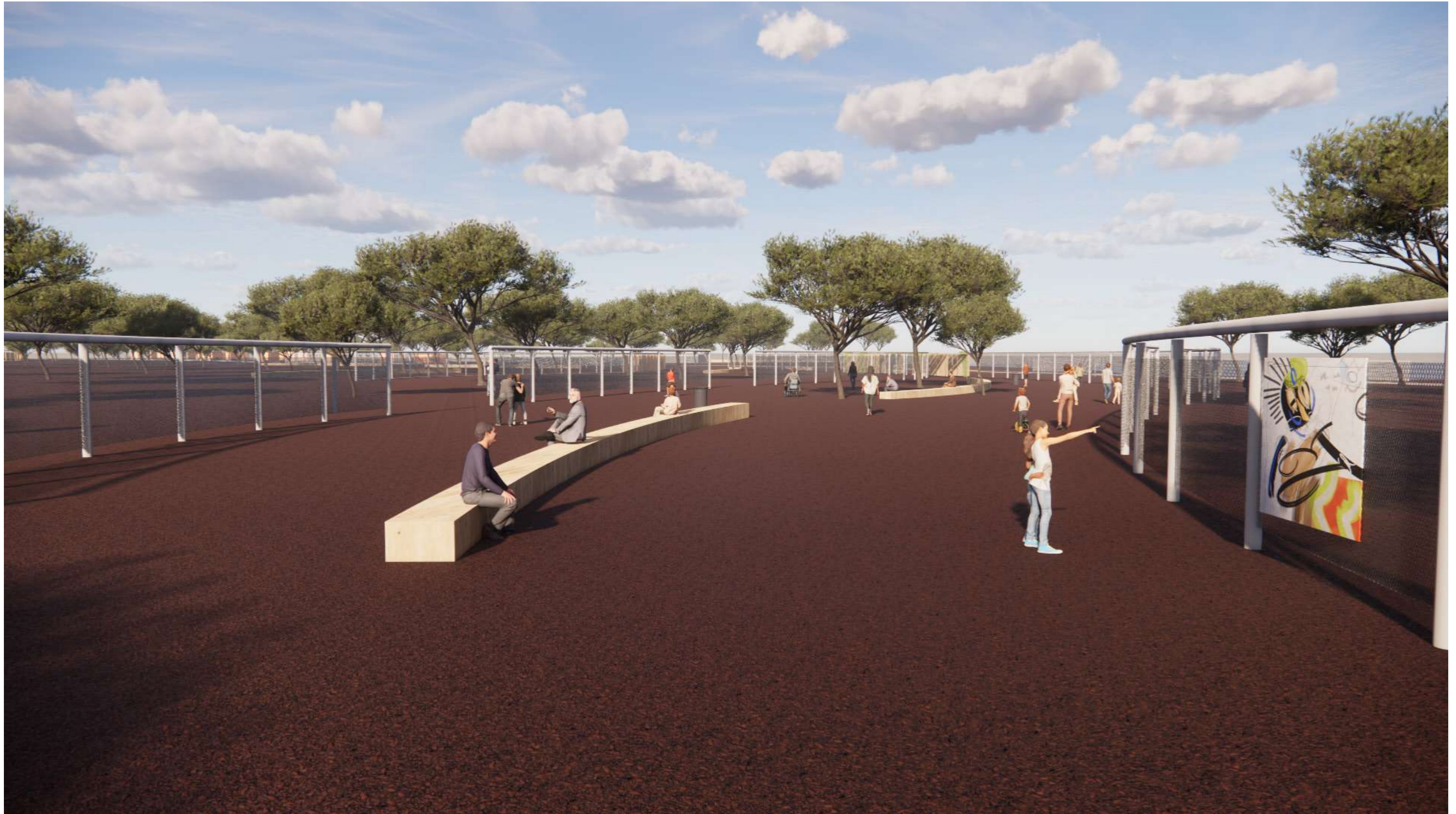
Τομή Στ - Στ'

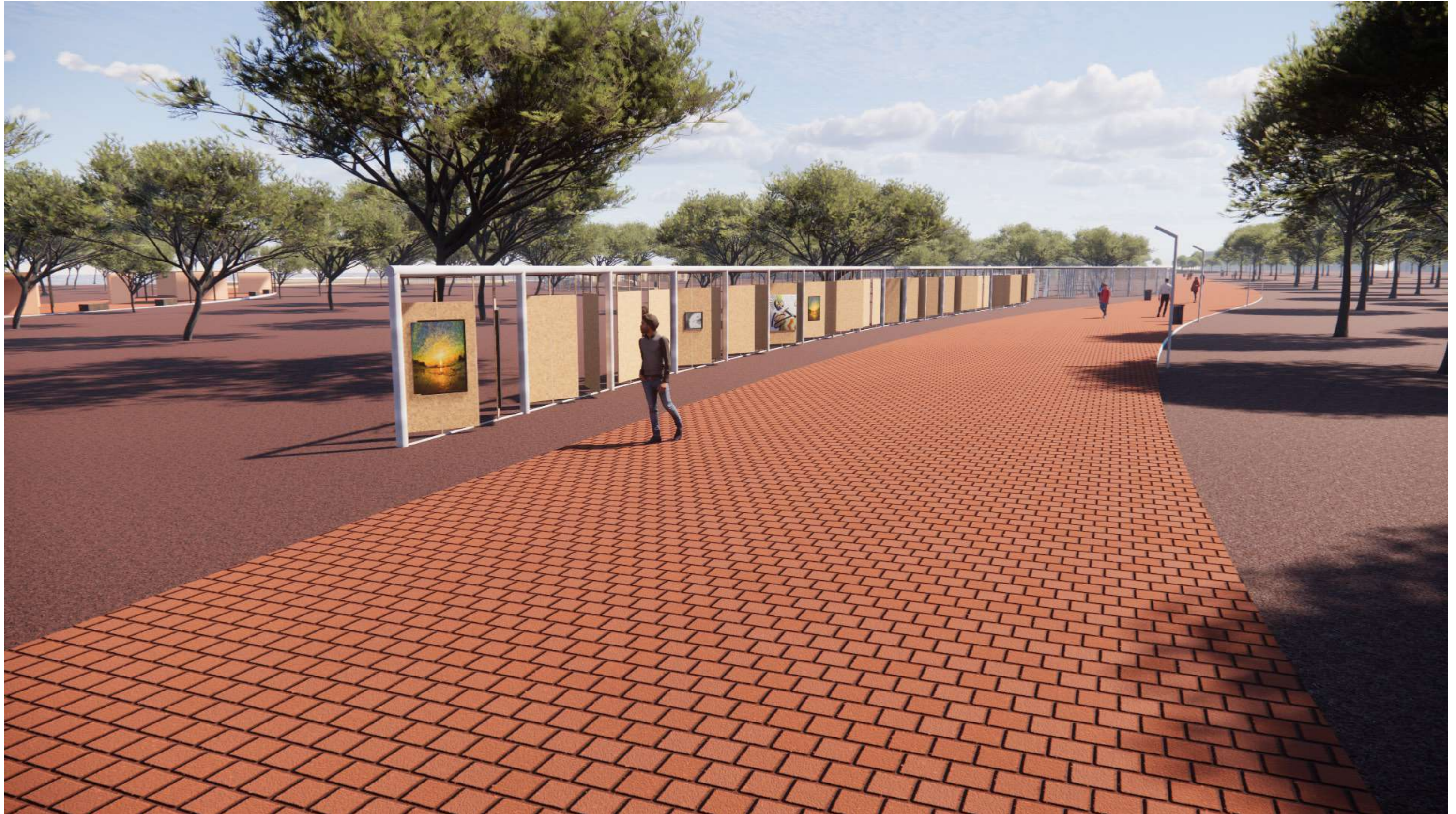

4.8 Πολιτισμός

4.8 Πολιτισμός

4.8 Πολιτισμός

Κοίλες χαλύβδινες διατομές ρ0.15εκ.

Ξύλινα δοκάρια 0.02εκ χ 0.02 εκ.

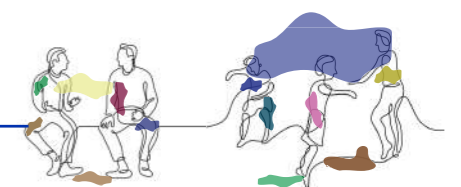
Επιφάνειες osb Υ180εκ. χ Π0.50 εκ. χ Π0.02εκ.

Η ζωή των πολιτών του σήμερα καθώς και των μελλοντικών γενεών καθορίζονται από πολυλειτουργικούς, ελεύθερους, ανοιχτούς χώρους στο αστικό τοπίο και συμβάλλουν στην σωματική και ψυχική τους υγεία, στην κοινωνική αλληλεπίδραση και στην ειρηνική συνύπαρξη.

Εμφανώς, η σύγχρονη αρχιτεκτονική αντιμετωπίζει την πρόκληση να ανατρέψει αρνητικές πρακτικές και να δημιουργήσει αρμονικό φυσικό πλαίσιο για τους ελεύθερους ανοιχτούς χώρους.

Η αναδιάρθρωση του ανοιχτού ελεύθερου χώρου με σεβασμό στο περιβάλλον, την ανθρώπινη βούληση και δράση και την προώθηση της αλληλεπίδρασης και της επανενεργοποίησης θετικών δυνάμεων, δίνουν προοπτικές στην ζωή των πολιτών και απελευθερώνουν από παθογένειες.

Βιβλιογραφικές Αναφορές - Πηγές

Αθανασιάδη, Α. (2023). ΕΠΑΝΑΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΑΣΤΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΠΙΟΥ: ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΙ ΧΩΡΟΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΕΩΝ (μη δημοσιευμένη εργασία). Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής

BarbarAnn, San Cataldo, Ιταλία
Ανακτήθηκε από: <https://www.archistart.net/portfolio-item/barbarann/>

Big Bang, Shanghai, Κίνα
Ανακτήθηκε από: <https://100architects.com/project/big-bang/>

City of Tread, Chattanooga, ΗΠΑ
Ανακτήθηκε από: https://www.archdaily.com/910948/city-thread-sports?ad_source=search&ad_medium=projects_tab

Looped in, Φιλαδέλφεια, ΗΠΑ
Ανακτήθηκε από: <https://cargocollective.com/isaphila/LOOPED-IN>

Montaña en la Luna, Μαδρίτη, Ισπανία
Ανακτήθηκε από: <https://www.archdaily.com/890308/montana-en-la-luna-enorme-studio>

Ripple Installation, Rochester, ΗΠΑ
Ανακτήθηκε από: https://www.archdaily.com/961663/ripple-installation-the-urban-conga?ad_source=search&ad_medium=projects_tab

TETRIS-XO, Κριμαία, Ρωσία
Ανακτήθηκε από: <https://www.behance.net/gallery/92833057/TETRIS-XO>

Urban Gallery at Hyperlane, Chengdu, Κίνα
Ανακτήθηκε από: <https://www.aspect-studios.com/projects/urban-gallery-at-hyperlane>

Urban TelesCOOP, Sibiu, Ρουμανία
Ανακτήθηκε από: <https://archello.com/project/urban-telescooptemporary-pavilion>